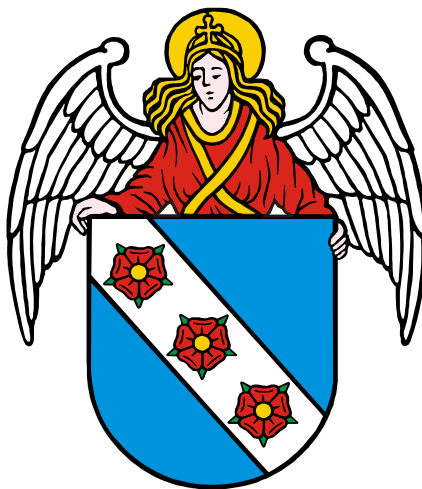

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2007-2020

URZĄD MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA
UL. POZNAŃSKA 18
62-095 MUROWANA GOŚLINA
<http://www.murowana-goslina.pl>

GRUDZIEŃ 2007

Murowana Goślina, grudzień 2007 r.

Szanowni Państwo,

w grudniu 2006 roku podjęliśmy decyzję o przystąpieniu do aktualizacji „Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2013”. Aktualizacja okazała się koniecznością z uwagi na zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, a także na konieczność przygotowania nowych projektów i zadań oraz doprecyzowania wcześniejszych projektów i zadań. Aktualizacja strategii stała się także niezbędna przede wszystkim wobec ubiegania się o środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, pozwoli również na bardziej efektywne zarządzanie gminą. Podczas prac ustalono przesunięcie okresu realizacji Strategii – do roku 2020.

Prace związane ze zbieraniem niezbędnych danych oraz oceną realizacji poszczególnych elementów Strategii (celów i projektów realizacyjnych) były prowadzone przez liczny zespół, przede wszystkim pracowników Urzędu, ale także radnych Rady Miejskiej, przedstawicieli młodzieży oraz ekspertów z różnych dziedzin. Po spotkaniach warsztatowych oraz dyskusjach w zespołach problemowych, prowadzonych w okresie od grudnia 2006 roku do grudnia 2007 roku, powstały konkretne modyfikacje kierunków rozwoju Gminy na lata 2007 – 2020. Nie zrezygnowaliśmy ze wszystkich ustaleń dotychczasowych wersji Strategii. Przygotowując niniejszy dokument odwoływaliśmy się wielokrotnie do przyjętych w roku 2001 i 2004 założeń, pomysłów, a nawet symboliki.

Zespół przygotowujący Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020 zdaje sobie sprawę z konieczności ciągłego udoskonalania powstałego programu strategicznego. **Strategia rozwoju gminy nie jest dokumentem zarządzania operacyjnego z krótkim okresem programowania. Jest to plan zamierzeń pokazujący kierunki rozwoju gminy, którego celem jest koncentrowanie naszych wysiłków na rzecz osiągnięcia najważniejszych celów.** Jego wykonanie zależy od nas, ale także od wielu instytucji i zewnętrznych czynników. Pokazuje on jednak faktyczny stan zamierzeń strategicznych miasta i gminy Murowana Goślina w roku 2007 i stanowi kontynuację wieloletniego procesu rozwoju naszej gminy. Wyznaczone projekty realizacyjne będą zapewne modyfikowane pod wpływem zmieniających się warunków, ale zawsze powinny być zbieżne z przyjętą wcześniej Misją Gminy, która mówi, że „**chcemy być gminą, w której warto żyć, pracować i odpoczywać**”. Stabilnym winien się również okazać cel nadrzędny, jakim jest **rozwój mieszkalnictwa**.

Za przygotowanie niniejszego tego dokumentu składam serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego opracowaniu.

Tomasz Łęcki

Burmistrz Murowanej Gośliny

1	ZASADY PRACY NAD BUDOWĄ STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA	4
2	STRUKTURA STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2007-2020	6
3	HISTORIA PRAC NAD STRATEGIĄ ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2007-2020	9
4	ANALIZA STRATEGICZNA	11
5	DEKLARACJA MISJI I CELE STRATEGICZNE MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA PO AKTUALIZACJI	15
6	OBSZARY I PROJEKTY STRATEGICZNE	24
	CEL I: ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY – WARUNEK ROZWOJU GMINY	24
	CEL II: ROZWÓJ LOKALNEGO RYNKU USŁUG – WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY	29
	CEL III: ROZWÓJ TURYSTYKI, SPORTU I KULTURY – POMYSŁY NA CZAS WOLNY	36
	CEL IV: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY – SKUTECZNE WYKORZYSTANIE MIEJSCOWEGO POTENCJAŁU.....	45
	CEL V: WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY	47
7	WDRAŻANIE I MONITOROWANIE STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2007-2020	51
	7.1. Monitorowanie wdrażania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020	51
	7.2. Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020.....	57
	7.3. Public Relations Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020.....	57
	7.4. Zagrożenia związane z wdrażaniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020	58
8	KARTY PROJEKTÓW	59

1 ZASADY PRACY NAD BUDOWĄ STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA

1.1. Założenia ogólne

Po kilku miesiącach prac dobiegł końca proces aktualizacji *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina*, który rozpoczął się w grudniu 2006 roku.

Gmina Murowana Goślina jako jeden z niewielu samorządów lokalnych w województwie Wielkopolskim przystąpiła już po raz drugi do aktualizacji opracowanej kilka lat wcześniej *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina* (w opracowaniu będzie zamiennie używany skrót: SRMiG MG) na lata 2007-2020, szeroko korzystano z założeń i koncepcji zawartych w istniejących dokumentach: *Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta i Gminy Murowana Goślina do roku 2010* oraz *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2004-2013*. Odwoływano się przede wszystkim do przyjętego wcześniej założenia opracowania koncepcji zintegrowanego rozwoju gminy, która „powinna ujawniać się zarówno w integracji podmiotów, środków finansowych, działań wywołujących efekty synergiczne, jak i w zachowaniu niezbędnej równowagi między rozwojem sfery gospodarczej i społecznej, inwestycjami materialnymi i niematerialnymi. Wiąże się on również z rozwojem usług w zakresie zarządzania projektami, doradztwa, transferu technologii, promocji”.

SRMiG MG w swojej strukturze nie różni się wiele od obowiązującej do tej pory *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2004-2013*. Praktyczną nowością jest rozbudowanie części operacyjnej, która zawiera teraz zadania rozpisane w formie kart projektów strategicznych, stanowiących oddzielny załącznik do dokumentu. Zmianą jest również wyłączenie z dokumentu *Raportu o stanie gminy*.

Intencją zespołu pracującego nad przygotowaniem SRMiG MG było zachowanie wszystkich zdefiniowanych wcześniej funkcji strategii¹, wśród których szczególną uwagę zwrócono na sposób poinformowania społeczności lokalnej o celach i sposobie jej realizacji, dodając do wspomnianych wcześniej funkcji walor edukacyjny.

Praca nad modyfikacją/aktualizacją SRMiG MG przebiegała zgodnie z podstawowymi zasadami planowania strategicznego, którego model w literaturze przedstawiany jest najczęściej w postaci cyklu: analiza → planowanie → wdrażanie → ocena, która w kolejnej fazie przyjmuje postać korekty planów. Przedstawia to rysunek poniżej.

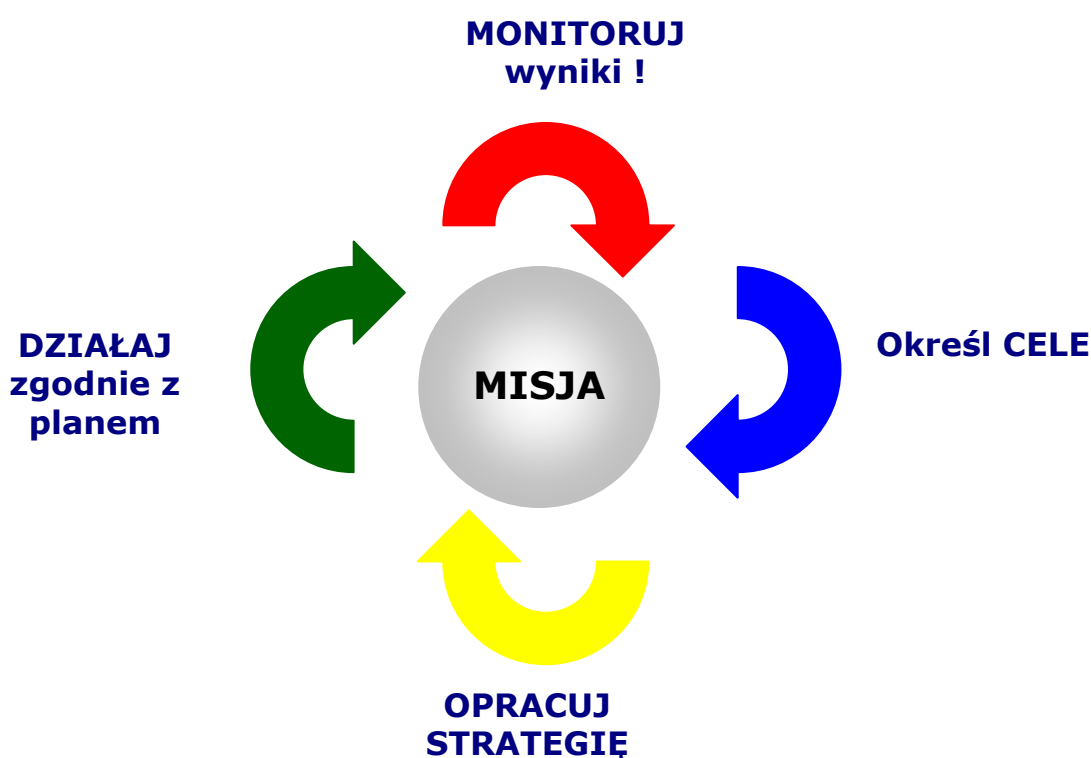
Władze Murowanej Gośliny planują wydrukowanie przystępnego graficznie i napisanego łatwym językiem „streszczenia” SRMiG MG, które zostanie przekazane do wszystkich gospodarstw domowych (jako ulotka dołączona do *Biuletynu Samorządowego*) oraz upowszechnienia tego dokumentu w trakcie spotkań z mieszkańcami i poprzez dostępne media (lokalne oraz regionalne). Planowane jest także umieszczenie szerszego materiału, dotyczącego nowej Strategii w jednym z pism regionalnych oraz audycji w telewizji lokalnej. Ponadto Strategia w formie elektronicznej będzie dostępna na stronie www gminy, a także na nośnikach elektronicznych oraz

¹ Funkcja informacyjna, aktywizująca, promocyjna, regulacyjna, kontrolna, koordynacyjna

w formie papierowej w Biurze Komunikacji Społecznej i Funduszy Europejskich UMiG, Punkcie Obsługi Interesanta UMiG oraz w sekretariacie burmistrza. Ponadto wersje elektroniczne Strategii zostaną przekazane radnym, sołtysom, przewodniczącym osiedli samorządowych, a także bibliotece, szkołom i innym lokalnym instytucjom.

Władze gminy mają nadzieję, że upowszechnienie wśród mieszkańców *Strategii* rozwoju stanie się okazją do publicznej dyskusji, która wytworzy potrzebną presję społeczną, niezbędną do realizacji zaplanowanych strategicznych celów i projektów operacyjnych.

Rys. 1. ZASADY PLANOWANIA STRATEGICZNEGO

Zgodnie z powyższym modelem, formułowanie *SRMiG MG* zostało poprzedzone identyfikacją nowych problemów i oczekiwań. Przy pracach skorzystano z informacji o wszystkich aspektach funkcjonowania gminy, według danych dostępnych na dzień opracowywania dokumentu, zebranych w zaktualizowanym w kwietniu 2007 r. *Raporcie o Stanie Gminy*, który jest odniesieniem do dokumentu, a nie jego częścią składową.

Dla całego procesu budowania *SRMiG MG* podstawową kwestią było przyjęcie określonej metodologii. Przyjęta metoda wprowadza wiele rozwiązań, możliwych do zastosowania przede wszystkim w mniejszych społecznościach lokalnych. Jest ona związana z możliwością bezpośredniego uczestnictwa pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz mieszkańców gminy w takich działaniach jak: zbieranie danych, uczestnictwo w interpretacji danych oraz udział przedstawicieli różnych instytucji z terenu gminy w określaniu możliwości rozwojowych i budowaniu programów strategicznego rozwoju.

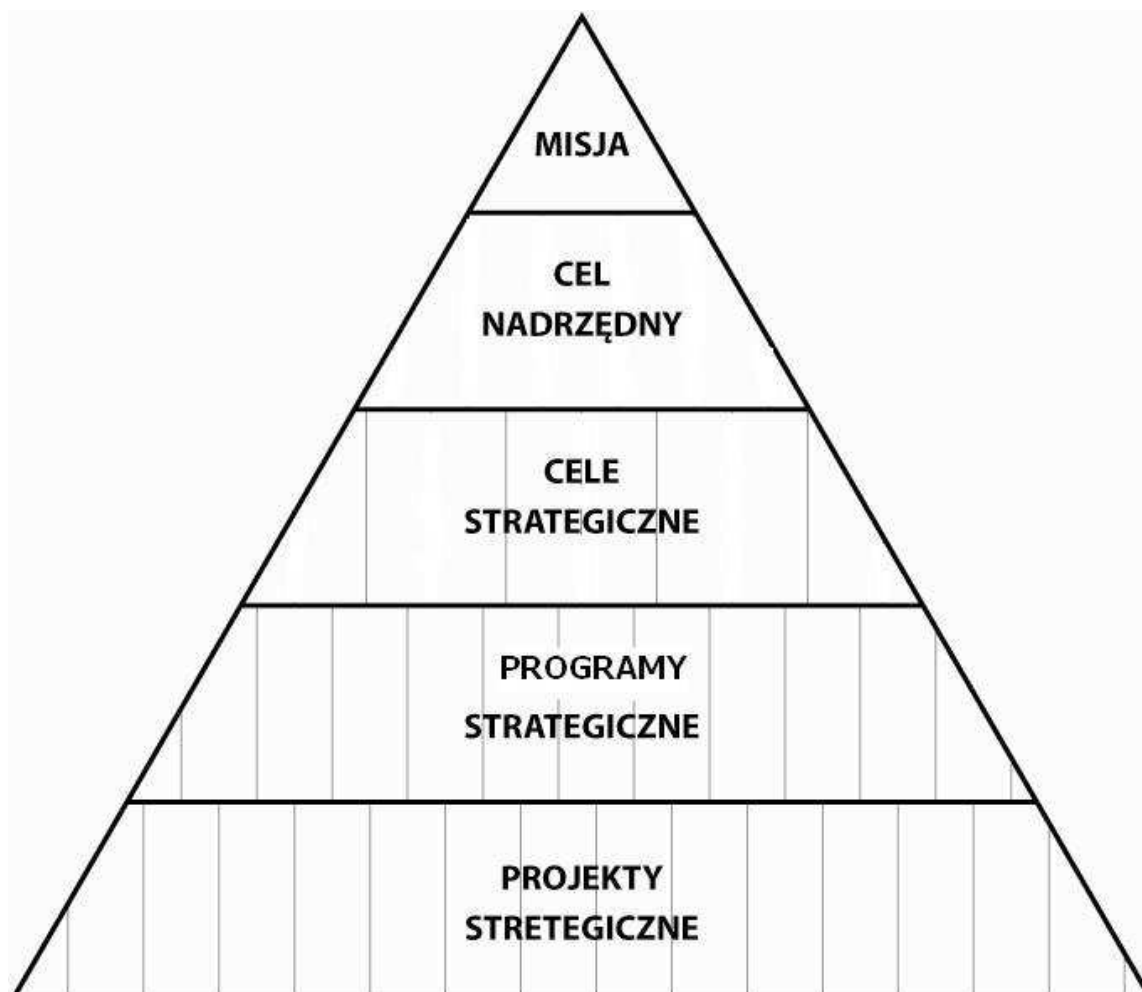
2 STRUKTURA STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2007-2020

2.1. Struktura Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina (SRMiG MG) jest dokumentem zarządzania strategicznego gminą, jednocześnie dokumentem wspomagającym planowanie działań potencjalnie kwalifikujących się do wsparcia przy udziale środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W nawiązaniu do przykładowej struktury dokumentu Planu Rozwoju Lokalnego, zawartej w *Podręczniku wdrażania ZPORR oraz Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (WRPO)*, a także posiadanej już przez Gminę *Strategii Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2004-2013*, przyjęto odpowiednią strukturę nowego dokumentu Strategii, ułatwiającą tworzenie i aktualizację *Planu Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Murowana Goślina*.

Zaktualizowana SRMiG MG jest zorganizowana na kilku poziomach i w swoich zasadniczych założeniach nie różni się od innych strategii rozwoju. Została poprzedzona Raportem o stanie Gminy w roku 2007.

Najważniejszym elementem wyjściowym *Strategii* jest **misja gminy**, która określa, jaki powinien być kierunek rozwoju gminy w perspektywie następnych kilkunastu lat i jakie są priorytety samorządu w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Struktura *Strategii* przypomina piramidę, której wierzchołek stanowi **misja**.

Poniżej wyróżniono **cel nadrzędny**. Jest to cel, osiągnięciu którego należy podporządkować możliwie wszystkie działania.

Cele strategiczne wynikają bezpośrednio z misji i celu nadrzędnego. Definiują kierunki rozwoju gminy, pozwalając jednocześnie na zachowanie jasnego podziału *Strategii*, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju gminy, określonego w jej misji.

Obszary strategiczne grupują projekty związane tematycznie z poszczególnymi dziedzinami życia czy działaniami samorządu.

Projekty strategiczne to już konkretne przedsięwzięcia, najistotniejsze dla zgodnego ze *Strategią* rozwoju gminy.

Tworząc karty poszczególnych projektów wykorzystano elementy amerykańskiego modelu LogFrame, zmodyfikowanego i zaadaptowanego do potrzeb planowania strategicznego rozwoju gmin w Polsce. Najważniejszym elementem rozpoczynającym planowanie każdego projektu jest określenie celu, który identyfikuje efekty przewidywane do osiągnięcia w czasie trwania projektu. Cały projekt zamyka natomiast podsumowanie w postaci zaproponowanych miar jego wykonania, które pomagają określić sposób osiągnięcia zamierzonych działań, czyli dają odpowiedź na pytanie: czy i w jakim stopniu zakładane cele zostały osiągnięte. W kartach projektów zawarte są jednocześnie informacje dotyczące czasu trwania, przewidywanego budżetu i odpowiedzialności za realizację zadań - są to również informacje, które same w sobie mogą być traktowane jako wskaźniki.

2.2. Otwarty charakter planowania strategicznego

Należy pamiętać, iż SRMiG MG jako dokument kierunkowy pełni funkcję drogowskazu w realizacji przedsięwzięć gminy. Dlatego podane w szczegółowych kartach projektów oraz w ich opisach informacje (proponowane zadania, koszty realizacji czy jednostki wykonujące) są propozycjami realizacji celów strategicznych w dążeniu do wypełnienia misji. Projektów tych nie należy uważać za zamknięte, przeciwnie, wraz ze zmieniającymi się warunkami wewnętrznymi i zewnętrznymi należy rozważać możliwość aktualizowania i poszerzania *Strategii*, na każdym poziomie planowania. Wprowadzane w miarę potrzeby zmiany i korekty *SRMiG MG* umożliwią utrzymanie jej aktualności przez szereg następnych lat.

2.3. Założenia i kryteria przyjęte w czasie prac nad identyfikacją projektów do Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020

W czasie prac warsztatowych i późniejszych opracowań projektów pracowano w oparciu o poniższe założenia:

1. Wybrane, proponowane projekty spełniają najpilniejsze potrzeby społeczności lokalnej.
2. Wybrane projekty przeważnie są związane z obligatoryjnymi, bieżącymi zadaniami samorządu, ale nie ograniczają się tylko do takich zadań.

Zaproponowane zostały następujące kryteria, które automatycznie predysponowały projekt do włączenia do SRMiG MG:

- projekt odpowiada projektom zgłoszonym do *Strategii Rozwoju Województwa* oraz *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego*,
- projekt jest zgodny z projektami proponowanymi przez inne jednostki realizujące ważne dla gminy zadania (np. Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”),
- prawdopodobne jest uzyskanie dofinansowania na realizację projektu ze źródeł zewnętrznych, przede wszystkim z funduszy UE,
- realizacja projektu będzie najbardziej efektywna z punktu widzenia związków z innymi projektami (na podstawie analizy SWOT/TOWS).

W trakcie planowania projektów uczestnicy warsztatów i spotkań konsultacyjnych zastanawiali się nad realnymi szansami na ich wdrożenie. Dyskutowali o tym, jakie działania mogą decydować o powodzeniu przedsięwzięcia i czego – już na etapie planowania – należy się wystrzegać, by nie dopuścić do porażki.

3 HISTORIA PRAC NAD STRATEGIĄ ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2007-2020

3.1 LISTA OSÓB BIORĄCYCH UDZIAŁ W SPOTKANIACH I PRACACH DOTYCZĄCYCH BUDOWY STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA

I. SKŁAD ZESPOŁU OPRACOWUJĄCEGO STRATEGIĘ:

1. Barbara Florys-Kuchnowska – inspektor ds. środków pomocowych i obsługi inwestorów UMiG; koordynator przygotowania Strategii
2. Tomasz Łęcki – burmistrz Miasta i Gminy Murowana Goślina
3. Marcin Buliński – zastępca burmistrza Miasta i Gminy Murowana Goślina
4. Romana Dudek – skarbnik Miasta i Gminy Murowana Goślina
5. Maciej Kaczmarek – sekretarz Miasta i Gminy Murowana Goślina
6. Violetta Szałata – kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UMiG
7. Ryszard Pomin – p. o. kierownika Referatu Inwestycji UMiG
8. Izabella Pawlaczyk-Witczak – główny specjalista ds. planowania przestrzennego UMiG
9. Katarzyna Łoszyk – główny specjalista ds. planowania i kontroli budżetu UMiG
10. Arkadiusz Bednarek – główny specjalista ds. promocji, turystyki i rozwoju obszarów wiejskich UMiG
11. Dorota Brajewska – inspektor ds. opieki zdrowotnej i dotacji udzielanych z budżetu gminy UMiG
12. Teresa Dutkiewicz – inspektor ds. oświaty UMiG
13. Monika Mleczek – kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

II. UCZESTNICY OTWARTYCH SPOTKAŃ I WARSZTATÓW STRATEGICZNYCH:

1. 8 lutego 2007 roku - otwarte spotkanie, zorganizowane przez Stowarzyszenie Rozwój Ziemi Goślińskiej ws. *SRMiG MG* (22 uczestników)
2. 16-17 lutego 2007 roku - warsztaty strategiczne dla samorządowców (43 uczestników: radni – 15 osób, sołtysi – 7 osób, przewodniczący osiedli samorządowych – 3 osoby, pracownicy UMiG – 18 osób)
3. 18 kwietnia 2007 roku - warsztaty ekspertów oraz młodzieży (24 uczestników)
4. 9 maja 2007 roku - posiedzenie Komisji Gospodarczej Rady Miejskiej (14 uczestników)
5. 29 maja 2007 roku - prezentacja strategii dla mieszkańców (30 uczestników)
6. 19 czerwca 2007 roku - posiedzenie Komisji Gospodarczej Rady Miejskiej (17 uczestników).

3.2 Przebieg prac nad przygotowaniem Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020

Aby zainteresować, a następnie poinformować mieszkańców o przebiegu prac ukazywały się w dostarczonym do każdego mieszkańca *Biuletynie Samorządowym* artykuły i notatki informacyjne.

Artykuły ukazały się w następujących wydaniach *Biuletynu Samorządowego*:

1. nr 5/2007 (23) maj 2007 „Aktualizacja strategii”
2. nr 6/2007 (24) czerwiec 2007 „Aktualizujemy strategię”
3. nr 7/2007 (25) lipiec 2007 „Nowa strategia”

Na pierwszym spotkaniu, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Rozwój Ziemi Goślińskiej w dniu 8 lutego 2007 r., określono aktualność obowiązującej Strategii oraz elementy, które powinny być wzięte pod uwagę podczas aktualizacji. Uczestnicy zwracali uwagę na brak odniesienia celów strategicznych do stanu obecnego.

W trakcie 2-dniowych warsztatów strategicznych dla samorządowców, mających miejsce w dniach 17-17 lutego 2007 r., określono istotność poszczególnych elementów, które wyznaczono do aktualizacji. Uwagi przyjęte na warsztatach zostały przedyskutowane na 3 posiedzeniach zespołu strategicznego (23 marca, 3 kwietnia, 12 kwietnia) jego członkowie ustalili listę zagadnień, jakie powinny zostać uaktualnione, usunięte lub dodane w nowej Strategii.

Podczas warsztatów dla ekspertów oraz młodzieży, które odbyły się 18 kwietnia 2007 r., dokonano uporządkowania listy „spraw do załatwienia” w grupy o zbliżonej tematyce oraz przygotowali kilka propozycji przebudowy celów strategicznych. Ponadto przeprowadzono ożywioną dyskusję nt. zapisu misji oraz celu nadrzędnego Strategii. Przyjęto kilka propozycji, które następnie poddano pod dyskusję na 2 spotkaniach zespołu strategicznego (19 kwietnia, 26 kwietnia). Wtedy też ustalono ostateczny zakres celi strategicznych.

Na posiedzeniu Komisji Gospodarczej Rady Miejskiej 9 maja 2007 r. przedstawiono wyniki dotychczasowych prac oraz określono cele strategiczne, jakie zostaną ujęte warsztatów zaktualizowanej Strategii. Radni obecni na posiedzeniu wnieśli uwagi do przedstawionego zakresu opracowania. Zespół strategiczny podjął dalsze prace, zmierzające do określenia ostatecznego zakresu Strategii (29 maja).

Na prezentacji dokumentu dla mieszkańców w dniu 29 maja 2007 r. przedstawiono również listę zadań strategicznych, jakie zostaną umieszczone w Strategii. Obecni na spotkaniu mieli okazję do przekazania swoich uwag, które następnie zostały opracowane i umieszczone w dokumencie Strategii, podczas spotkania Zespołu w dniu 14 czerwca 2007 r. Na kolejnym posiedzeniu Komisji Gospodarczej Rady Miejskiej w dniu 19 czerwca 2007 r. przedstawiono całościowy zakres celów strategicznych, obszarów i zadań oraz poddano je do dyskusji. W dalszym okresie zespół strategiczny podczas 8 spotkań (27 czerwca, 12 lipca, 9 sierpnia, 4 października, 17 października, 31 października, 20 listopada, 24 listopada) pracował nad redakcją ostatecznej wersji Strategii, a zwłaszcza opisów zadań strategicznych i kształtem kart projektów, wprowadzając wiele zmian, a także określając sposób monitorowania wdrażania oraz wskaźniki celu nadrzędnego.

Ostateczny jej kształt został zaprezentowany podczas wspólnego posiedzenia Komisji Gospodarczej i Komisji Oświatowo-Społecznej Rady Miejskiej w dniu 5 grudnia 2007 r., a także posiedzeniu Komisji Gospodarczej Rady Miejskiej w dniu 11 grudnia 2007 r. oraz posiedzeniu Komisji Oświatowo-Społecznej w dniu 13 grudnia 2007 r.

4 ANALIZA STRATEGICZNA

4.1. SWOT-TOWS

Klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych. Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weaknesses (słabości), O - Opportunities (możliwości), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

Wbrew powszechnym opiniom, analiza sił, słabości oraz szans i zagrożeń nie jest tylko i wyłącznie narzędziem diagnostycznym, lecz na podstawie tej analizy rozwinęły się metody pozwalające na wyznaczenie w usystematyzowany sposób opcji strategicznego działania organizacji (firmy, gminy). Jedną z takich metod, oferujących coś więcej, niż tylko ogólny kierunek działania, wyrażający się w stwierdzeniu „wzmacniaj silne strony, wykorzystując szanse i jednocześnie eliminuj słabe strony, omijając zagrożenia” jest analiza SWOT-TOWS.

W ramach działań aktualizujących *Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020*, jednym z elementów była weryfikacja analizy SWOT, związana ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi. Weryfikacja ta miała dać odpowiedź na pytanie, na których elementach należy skupić szczególną uwagę, gdyż ich zmiana da najlepsze efekty mnożnikowe, przyczyniając się do rozwoju gminy w pożądanym kierunku.

Proces ten miał następujący przebieg:

Wyselekcjonowano z dokumentu *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2004-2013* czynniki determinujące rozwój gminy, w podziale na:

- czynniki zewnętrzne względem wspólnoty: szanse i zagrożenia,
- czynniki wewnętrzne: mocne i słabe strony gminy.

Uzupełniono powyższy zestaw o nowe elementy, zidentyfikowane podczas spotkań konsultacyjnych.

Zbadano w gronie eksperckim relacje zachodzące między silnymi i słabymi stronami a szansami i zagrożeniami, w układach „od wewnątrz na zewnątrz” i „z zewnątrz do wewnątrz”.

Na podstawie wyznaczonych najsilniejszych związków pomiędzy elementami analizy zidentyfikowano elementy analizy, które najsilniej oddziałują na pozostałe składniki analizy.

Wyznaczono (na podstawie wyników uzyskanych w poprzednim etapie) jednej z czterech strategii działania:

Macierz wyborów strategicznych	Silne strony	Słabe strony
Szanse	Strategia dynamiczna (inaczej: agresywna) (maxi - maxi)	Strategia konkurencji (mini - maxi)
	Wykorzystanie okazji przy pomocy silnych stron	Przewycięzanie słabości w celu wykorzystania okazji
Zagrożenia	Strategia konserwatywna (maxi - mini)	Strategia defensywna (mini - mini)
	Wykorzystanie mocnych stron, aby poradzić sobie z zagrożeniami lub żeby ich unikać	Rezygnacja z pewnych działań, przetrwanie

Czynniki analizy SWOT-TOWS dla Murowanej Gośliny

Wstępną listę czynników stworzyli pracownicy UMiG Murowanej Gośliny na podstawie analizy SWOT przygotowanej dla potrzeb opracowania *Strategii Rozwoju Miasta i Gminy na lata 2004-2013*. Na podstawie dyskusji na spotkaniu kadry zarządzającej UMiG stworzono ostateczną listę czynników analizy SWOT-TOWS.

Relacje zachodzące pomiędzy rozpatrywanymi elementami w układach „od wewnątrz na zewnątrz” i „z zewnątrz do wewnątrz” pozwoliły zhierarchizować listę czynników. Przystawia się ona następująco:

SILNE STRONY

- położenie w aglomeracji poznańskiej,
- atrakcyjne tereny mieszkaniowe i rekreacyjne,
- walory przyrodnicze,
- brak uciążliwego przemysłu,
- bogactwo tradycji,
- potencjał ludzki,
- młode społeczeństwo,

SŁABE STRONY

- brak zintegrowanego systemu transportowego i drogowego,
- zapóźnienia inwestycyjne w zakresie infrastruktury,
- niezbyt intensywne zainwestowanie centralnej części miasta,
- brak oferty mieszkaniowej dla ludzi młodych,
- brak turystycznej infrastruktury towarzyszącej,
- niewystarczające warunki rozwoju przedsiębiorczości,
- niedostateczna wysokość dochodów gminy,

SZANSE

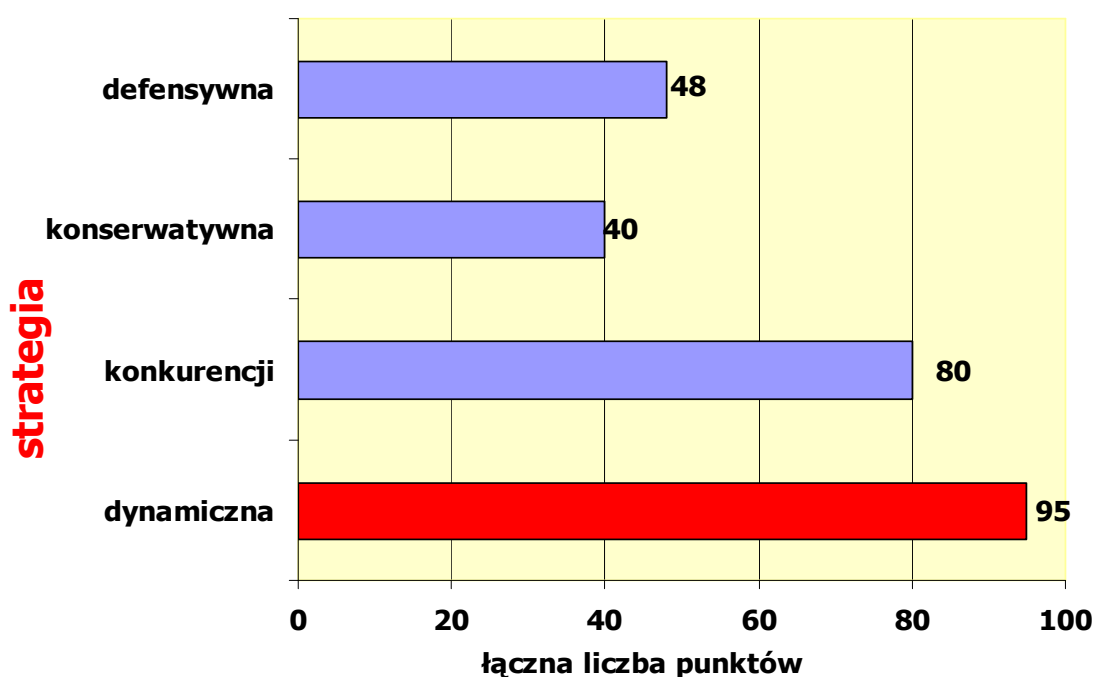
- położenie w aglomeracji poznańskiej,

- współpraca z innymi gminami,
- rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- projektowana obwodnica Poznania (tzw. III rama komunikacyjna).
- możliwość zdobycia środków pomocowych,
- przyciągnięcie inwestorów,
- wykorzystanie potencjału turystycznego.

ZAGROŻENIA

- brak zintegrowanego systemu transportowego i drogowego w aglomeracji poznańskiej,
- nie pozyskanie odpowiednich dotacji zewnętrznych,
- niedostateczna współpraca między gminami.

Następnie dokonano zsumowania i porównania wartości poszczególnych ćwiartek macierzy wyborów strategicznych dla Murowanej Gośliny w odniesieniu do rodzajów postulowanych strategii. Uzyskane wyniki pomogły wskazać dominujący charakter strategii rozwoju, adekwatny dla pozycji strategicznej Murowanej Gośliny:

Najwięcej punktów przyznano strategii dynamicznej (inaczej: ofensywnej, agresywnej), która winna za cel wskazywać maksymalizację aktywności Gminy. Fakt przyznania najwyższej wagi temu typowi strategii wymusza na władzach lokalnych troskę o maksymalne wykorzystanie efektu synergii, występującego przede wszystkim pomiędzy silnymi stronami miasta i szansami generowanymi przez otoczenie. W szczególności dotyczy to korelacji kumulowania się takich silnych stron i szans, jak przedstawione w tabeli poniżej

STRATEGIA DYNAMICZNA	
Silne strony	Szanse
• położenie w aglomeracji poznańskiej, • atrakcyjne tereny mieszkaniowe i rekreacyjne, • walory przyrodnicze, • brak uciążliwego przemysłu, • bogactwo tradycji, • potencjał ludzki, • młode społeczeństwo.	• położenie w aglomeracji poznańskiej, • współpraca z innymi gminami, • rozwój budownictwa mieszkaniowego, • projektowana obwodnica Poznania (tzw. III rama komunikacyjna). • możliwość zdobycia środków pomocowych, • przyciągnięcie inwestorów, • wykorzystanie potencjału turystycznego.

5 DEKLARACJA MISJI I CELE STRATEGICZNE MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA PO AKTUALIZACJI

5.1. Misja miasta i gminy Murowana Goślina

Na podstawie analizy zidentyfikowanych uwarunkowań rozwoju gminy ustalono, iż misja miasta i gminy Murowana Goślina przyjęta 3 lata wcześniej niezbyt trafnie odpowiada charakterowi i aspiracjom społeczności lokalnej i zachodzi potrzeba jej przeformułowania. Jej brzmienie nabrało kształtu:

Chcemy być gminą, w której warto żyć, odpoczywać i pracować.

5.2. Cel nadrzędny

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych oraz spotkań konsultacyjnych z szerokim udziałem samorządowców oraz przedstawicieli społeczności lokalnej ustalono, iż oprócz misji i celów strategicznych, Strategia obejmować będzie cel nadrzędny, który brzmi:

Rozwój mieszkalnictwa.

5.3. Cele strategiczne

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych oraz spotkań konsultacyjnych z szerokim udziałem pracowników Urzędu Miasta i Gminy oraz jednostek podległych, sformułowano pięć strategicznych celów rozwoju miasta i gminy Murowana Goślina.

MISJA

CHCEMY BYĆ GMINĄ,
W KTÓREJ WARTO ŻYĆ,
PRACOWAĆ I ODPOCZYWAĆ

CEL NADRZĘDNY

ROZWÓJ
MIESZKALNICTWA

**CELE
STRATEGICZNE**

1. ROZBUDOWA
INFRASTRUKTURY -
WARUNEK ROZWOJU
GMINY

2. ROZWÓJ LOKALNEGO
RYNKU USŁUG -
WZROST
ATRAKCYJNOŚCI GMINY

3. ROZWÓJ TURYSTYKI,
SPORTU I KULTURY -
POMYSŁY NA CZAS
WOLNY

4. ZRÓWNOWAŻONY
ROZWÓJ GMINY -
SKUTECZNE WYKORZY-
STANIE MIEJSCOWEGO
POTENCJAŁU

5. WSPIERANIE
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

1.1. AGLOMERACYJNA
INFRASTRUKTURA

1.2. UZBROJENIE
TERENU W MEDIA

2.1. OŚWIATA

2.2. USŁUGI DLA
LUDNOŚCI

3.1. ROWERY

3.2. BAZA

3.3. KULTURA

4.1. ROZWÓJ MIASTA

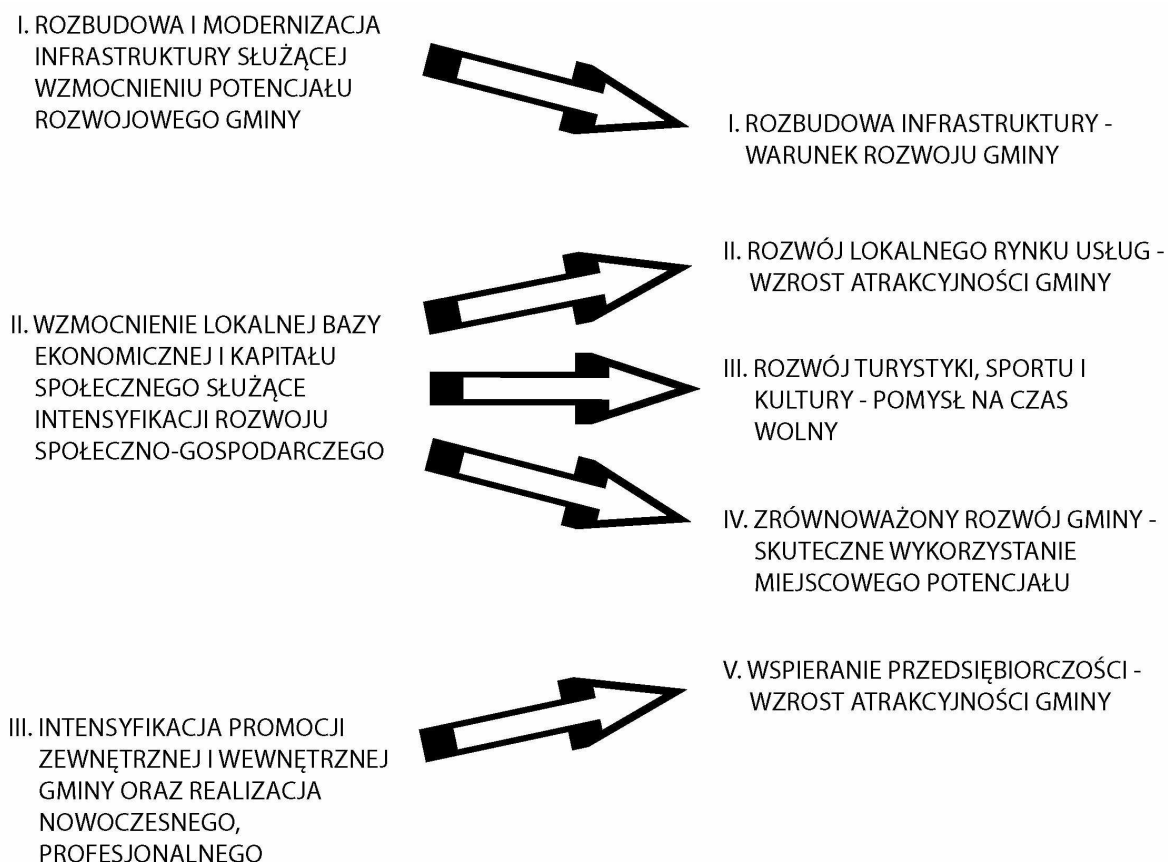
5.1. INKUBATOR

5.2. STREFA AG PRZY
UL. POLNEJ

5.3. TERENY AG PRZY
OBWODNICY

**PROGRAMY
STRATEGICZNE**

Na poniższym schemacie przedstawiono zakres zmian celów strategicznych, w odniesieniu do Strategii z roku 2004.

Wymienione cele strategiczne *SRMiG MG* nie tylko w bezpośredni sposób nawiązują do priorytetów programów operacyjnych, ale prowadzą jednocześnie do osiągnięcia pożądanego statusu gminy, określonego w przytoczonej wcześniej Misji.

SRMiG MG - w rozumieniu jej twórców i przedstawicieli społeczności lokalnej - nie jest bowiem listą życzeń i dokumentem opisującym marzenia o przyszłości, ale od momentu zatwierdzenia staje się podstawą pracy personelu zarządzającego i kierującego usługami, dokumentem ustalającym hierarchię ważności zadań i określającym czas ich realizacji.

Poniżej przedstawiono bardziej szczegółowe uzasadnienie wyboru celów strategicznych *Strategii rozwoju dla Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020*.

CEL STRATEGICZNY I ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY – WARUNEK ROZWOJU GMINY

Najistotniejszym oczekiwaniem mieszkańców wobec samorządu jest podejmowane skutecznych działań na rzecz poprawy obecnych warunków życia. Zmiany polityczno-społeczne, zainicjowane w Polsce kilkanaście lat temu, stworzyły możliwość swobodnego podróżowania, a co za tym idzie, zaobserwowania standardu życia w krajach rozwiniętych. Konfrontacja warunków życia w Polsce z Europą Zachodnią na przełomie lat 80-tych i 90-tych nie wypadła korzystnie – braki w zwodociągowaniu i skanalizowaniu, zły jakości drogi, niedostatek mieszkań i często zdegradowane środowisko naturalne (zwłaszcza wody) świadczyły o różnicach poziomu rozwoju.

Okres ostatnich kilkunastu lat to czas niezaprzeczalnych, pozytywnych przemian, również w gminie Murowana Goślina. Mimo tych postępów do zrobienia pozostało jeszcze wiele, zwłaszcza na terenach wiejskich. Pełna infrastruktura techniczna oznacza bowiem nie tylko podłączenie gospodarstwa domowego do sieci wodociągowej, ale również do sprawnej sieci kanalizacyjnej, zaopatrzenie w źródła energii cieplnej, czy też zapewnienie dobrej jakości sieci dróg. Pod tym pojęciem kryje się także całkowite rozwiązanie kwestii odpadów stałych (odbiór, segregacja, unieszkodliwianie), czy też dostęp do sieci internetowej. Tylko pełne udostępnienie mediów jest w stanie zapewnić mieszkańcom gminy życie i rozwój na odpowiednim poziomie.

Pełne wyposażenie gminy w infrastrukturę techniczną, to obecnie nie tylko jeden z podstawowych wymogów cywilizacyjnych, ale także kluczowy warunek prowadzenia działalności gospodarczej. Inwestycje na terenie gminy nie będą możliwe bez stworzenia dla nich odpowiednich warunków, przede wszystkim w sferze infrastruktury, dalej prawodawstwa i dobrej organizacji usług administracyjnych. Należy podkreślić, że rozbudowa infrastruktury technicznej oznacza również poprawę stanu środowiska naturalnego, a więc życie w bardziej przyjaznym i zdrowym otoczeniu, co jest bezpośrednim spełnieniem postulatów zawartych w koncepcji zrównoważonego rozwoju.

CEL STRATEGICZNY II

ROZWÓJ LOKALNEGO RYNKU USŁUG – WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY

Dla realizacji nadrzędnego celu strategii, czyli rozwoju mieszkalnictwa, niezwykle ważny jest rozwój lokalnego rynku usług. Murowana Goślina już teraz pełni funkcje usługowe nie tylko dla swoich mieszkańców, ale również dla mieszkańców okolicznych gmin (np. Czerwonak-Bolechowo, Promnice, Owińska, Suchy Las-Biedrusko), a w sezonie letnim także dla wypoczywających w Kamińsku, Okońcu i Wojówku. Dodatkowo intensywny rozwój budownictwa mieszkaniowego powoduje, że rynek usług na nowych terenach mieszkaniowych jest niewystarczający. W związku z tym konieczne jest podjęcie działań zmierzających do poprawy tego stanu. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy powinny zostać wskazane tereny pod usługi, związane z wyznaczonymi w studium terenami mieszkaniowymi. Przy okazji rewitalizacji starszej części miasta należy zadbać o ulokowanie w niej strefy usług. Pewnym rozwiązaniem realizowanym już obecnie przez gminę jest „narzucanie” charakteru przyszłej inwestycji poprzez odpowiednie zapisy w decyzji o warunkach zabudowy. Przykładem jest skomunalizowany, przeznaczony do sprzedaży budynek przy pl. Powstańców Wlkp. 7. Przyszły inwestor, który nabędzie ten budynek, będzie zobowiązany do jego rozbiórki, a na jego miejsce, zgodnie z wydaną wcześniej decyzją o warunkach zabudowy wybuduje budynek o odpowiedniej funkcji. W tym konkretnym przypadku jest to funkcja mieszkaniowo-usługowa (usługi hotelarskie i gastronomiczne). Takie rozwiązanie powoduje, że gmina ma wpływ na lokowanie określonych usług w konkretnych rejonach miasta i gminy. W podobny sposób zostanie rozwiązany problem budynku przy ul. Podgórznej 4. Innym rozwiązaniem, które może być zastosowane jest polityka czynszowa gminy, czyli zastosowanie preferencji czynszowych dla lokali użytkowych przeznaczonych na usługi. Jednak zarówno w przypadku pierwszego rozwiązania, tj. decyzji o warunkach zabudowy, jak i polityki czynszowej dotyczą one budynków, których właścicielem jest gmina. Poza wskazanymi

rozwiązaniami należy kontynuować działania wspierające dla przedsiębiorców, które pośrednio mogą przyczynić się do poprawy rynku usług. Chodzi o zwolnienia podatkowe z tytułu realizacji nowych inwestycji, zwiększenia zatrudnienia i szkolenia zawodowego młodocianych. Powyższe rozwiązania pozwolą na podnoszenie konkurencyjności lokalnego rynku usług komercyjnych, co może zaowocować zwiększeniem liczby klientów zarówno spośród mieszkańców, jak i odwiedzających naszą gminę. Dla pełnego rozeznania potrzeb w zakresie dostępu do usług konieczne jest przeprowadzenie badań ankietowych, które wskażą oczekiwania mieszkańców. Na gorąco ocenić można, że w gminie Murowana Goślina brakuje np. miejsc noclegowych (hotelik np. przy pl. Powstańców Wlkp.), czy sklepów z odzieżą czy obuwiem.

Rynek usług to jednak nie tylko usługi komercyjne. To również usługi związane ze społeczną sferą życia mieszkańców. W tym obszarze mieszczą się działania gminy związane z oświatą, pomocą społeczną, usprawnieniem działania administracji. Dla realizacji wielu zadań gmina podejmuje współpracę z innymi jednostkami samorządu. Odbyna się to w ramach stowarzyszeń, związków i organizacji samorządowych. Wspólne działania samorządów są bardzo szerokie, od infrastruktury komunalnej, poprzez akcje promocyjne, czy podnoszenie kwalifikacji pracowników administracji.

Wymienione wyżej działania i obszary aktywności gminy mają służyć poprawie rynku usług i co za tym idzie wzrostowi atrakcyjności gminy. Z drugiej strony trzeba być jednak świadomym, że w pewnych jego sferach Murowana Goślina nie jest w stanie konkurować z pobliskim Poznaniem (np. szeroko rozumiane usługi kulturalne i oświatowe - kina, teatry, muzea, wyższe uczelnie).

CEL STRATEGICZNY III

ROZWÓJ TURYSTYKI, SPORTU I KULTURY – POMYSŁY NA CZAS WOLNY

Murowana Goślina to gmina mogąca poszczycić się dobrymi warunkami dla rozwoju turystyki, sportu oraz kultury, zaspokajająca szeroką gamę potrzeb mieszkańców i turystów, oferująca usługi na coraz wyższym poziomie. Niewątpliwym bogactwem jest położony na terenie gminy kompleks Puszcza Zielonka - jeden z największych i najurokliwszych kompleksów leśnych w Wielkopolsce.

Gmina inwestuje w nowoczesną gospodarkę turystyczną opierając się na unikalnych walorach historycznych, zasobach kulturowych i przyrodniczych dążąc do pozyskiwania środków pozabudżetowych na inwestycje w tym dziale. W ostatnich latach na terenie gminy zaznaczyła się szczególna aktywność dotycząca kwestii turystyki aktywnej, głównie rowerowej. Znakowane szlaki rowerowe z infrastrukturą, duże imprezy skierowane nie tylko do osób spoza gminy, ale także do mieszkańców decyduje o dzisiejszym wizerunku Murowanej Gośliny.

Prowadzone inwestycje sportowo-rekreacyjne podwyższą w najbliższym czasie atrakcyjność Murowanej Gośliny jako miejsca do zamieszkania oraz wypoczynku.

Bogaty w wydarzenia, całoroczny cykl imprez kulturalnych z wakacyjną ofertą „Murowanego Lata” przyciąga tłumy widzów, nie tylko mieszkańców, ale także działkowiczów z pobliskich ośrodków oraz turystów. Dalszy rozwój widowisk oraz coraz większe utożsamianie się oraz udział mieszkańców w tworzenie tych imprez budzi podziw wśród społeczności sąsiednich gmin.

Całość prowadzonych działań oraz plany wyszczególnione w Strategii spowodują jeszcze większe zainteresowanie zamieszkaniem oraz nowymi inwestycjami prywatnymi w gminie. Zintegrowane działania w procesie tworzenia i promocji produktów sprawiają, że gmina Murowana Goślina będzie regionem znanym i chętnie odwiedzanym przez turystów oraz miejscem wypoczynku jej mieszkańców.

Wszystko to zaś wspiera i wspierać będzie wzrost atrakcyjności mieszkaniowej gminy.

CEL STRATEGICZNY IV

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY – SKUTECZNE WYKORZYSTANIE MIEJSCOWEGO POTENCJAŁU

Aby osiągnąć ład przestrzenny w gminie należy zwrócić szczególną uwagę na zrównoważony rozwój gminy - w kontekście uzupełniania i wyznaczania nowych obszarów pod zabudowę o zróżnicowanych funkcjach tych terenów (mieszkalnictwo, aktywizacja gospodarcza, tereny rekreacji i wypoczynku), jak i wzajemne ich uzupełnianie, a także wyposażenie w infrastrukturę techniczną.

Zaktywizowanie cennych terenów w samym centrum miasta i wsi poprzez uzupełnienie infrastruktury technicznej, drogowej i zabudowy.

Zapobieganie nadmiernemu rozrastaniu się terenów zurbanizowanych na obrzeżach miasta i wsi, przy braku ciągłości i zrównoważonego rozwoju ich centralnych części.

Szczególny wysiłek należy włożyć we wzmocnienie śródmieścia w ramach szerszego Programu Rewitalizacji Miasta.

CEL STRATEGICZNY V

WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY

Należy podkreślić, że samorząd lokalny nie dysponuje – zarówno z punktu widzenia uregulowań prawnych, jak i możliwości finansowych – narzędziami bezpośredniego wpływu na gospodarkę na terenie miasta. Nie oznacza to jednak, że samorząd nie może pełnić roli strony wspierającej i do pewnego stopnia stymulującej przemiany w gospodarce i na rynku pracy miasta.

W związku z powyższym w niniejszym dokumencie, bazując na ustaleniach z warsztatów strategicznych i z młodzieżą oraz konsultacji w Urzędzie Miasta i Gminy, temat rozwoju przedsiębiorczości uznano za kluczowy i postanowiono, że będzie realizowany w gminie w kooperacji z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, Powiatowym Urzędem Pracy i innymi podmiotami, które wyrażą wolę współpracy.

Murowana Goślina oferuje inwestorom zwolnienia w podatku od nieruchomości oraz osobiste zaangażowanie pracowników UMiG w pomoc przy podejmowaniu i rozwijaniu przez przedsiębiorców działalności gospodarczej w Murowanej Goślinie.

Gmina oferuje następujące zachęty dla inwestorów:

- obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, przeznaczający terenu na aktywizację gospodarczą,
- ulgi podatkowe,
- kompleksową obsługę inwestora,
- nieodpłatną pomoc Klubu Pracy przy rekrutacji pracowników.

ZBIORCZY HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

CELE / PROGRAMY / PROJEKTY	2007-2013	2014-2020
CEL STRATEGICZNY I – ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY – WARUNEK ROZWOJU GMINY		
PROGRAM 1.1. – AGLOMERACYJNA INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA		
1.1.1. Rewitalizacja linii kolejowej Poznań-Wągrowiec	2007-2013	
1.1.2. Połączenie drogi nr 196 z III ramą komunikacyjną miasta Poznania w Karolinie	2008-2012	
1.1.3. Budowa obwodnicy miasta Murowana Goślina	2007-2011	
1.1.4. Zintegrowany system transportu publicznego dla aglomeracji poznańskiej	2007-2012	
PROGRAM 1.2. – UZBROJENIE TERENU W MEDIA		
1.2.1. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej	2007-2010	
1.2.2. Zwiększenie dostępu do zasobów wody pitnej	2007-2012	
1.2.3. Zwiększenie zaopatrzenia w energię elektryczną	2008-2011	
1.2.4. Dostęp do szerokopasmowego internetu	2008-2011	
CEL STRATEGICZNY II – ROZWÓJ LOKALNEGO RYNKU USŁUG – WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY		
PROGRAM 2.1. - OŚWIATA		
2.1.1. Aktywizacja szkolnictwa zawodowego	2008-2013	2014-2020
2.1.2. Utworzenie liceum ogólnokształcącego w Murowanej Goślinie	2008-2013	2014-2020
2.1.3. Edukacja przedszkolna	2009-2013	2014-2020
2.1.4. „Otwarta szkoła” – rozwój dodatkowej oferty szkół	2008-2013	2014-2020
PROGRAM 2.2. – USŁUGI DLA LUNDOŚCI		
2.2.1. Integracja z gminami ościennymi	2007-2013	2014-2020
2.2.2. Usprawnienie działania lokalnej administracji	2007-2013	
2.2.3. Wspieranie aktywności osób starszych	2008-2010	
2.2.4. Rozwój rynku usług – transport wewnątrzgminny	2007-2013	2014-2020
CEL STRATEGICZNY III – ROZWÓJ TURYSTYKI, SPORTU I KULTURY – POMYSŁY NA CZAS WOLNY		

PROGRAM 3.1. - ROWERY		
3.1.1. Produkt turystyczny	2007-2013	2014-2015
3.1.2. Styl życia	2007-2013	2014-2015
3.1.3. Ścieżki rowerowe	2007-2013	2014-2015
PROGRAM 3.2. - BAZA		
3.2.1. Modernizacja stadionu miejskiego	2007-2013	2014-2015
3.2.2. Budowa boisk wiejskich i osiedlowych	2007-2013	2014-2015
3.2.3. Budowa środowiskowej hali sportowej	2007-2010	
3.2.4. Budowa przystani kajakowej nad Wartą	2007-2010	
3.2.5. Organizacja kąpielisk nad jeziorami	2009-2013	2014-2020
3.2.6. Budowa pływalni		2015-2020
PROGRAM 3.3. - KULTURA		
3.3.1. Organizacja widowiska o dziejach Murowanej Gośliny z zaangażowaniem mieszkańców	2008-2013	2014-2020
3.3.2. Międzynarodowy Festiwal Chóralny	2008-2013	2014-2020
3.3.3. Odrodzenie i ochrona oryginalnej tradycyjnej muzyki Ziemi Goślińskiej w oparciu o repertuar wybitnego twórcy ludowego Stanisława Czarneckiego	2008-2013	2014-2020
CEL STRATEGICZNY IV – ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY – SKUTECZNE WYKORZYSTANIE MIEJSCOWEGO POTENCJAŁU		
PROGRAM 4.1. – ROZWÓJ MIASTA		
4.1.1. Rozwój miasta	2007-2013	2014-2020
4.1.2. Budowa ulicy Raduszyńskiej wraz z mostem	2008-2010	
CEL STRATEGICZNY V – WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI		
PROGRAM 5.1. - INKUBATOR		
5.1.1. Stworzenie inkubatora przedsiębiorczości lub technologicznego	2007-2013	2014-2015
PROGRAM 5.2. – STREFA AG PRZY UL. POLNEJ		
5.2.1. Modernizacja ulicy Polnej	2007-2013	2014
5.2.2. Uzbrojenie w media	2010-2013	2014-2020
PROGRAM 5.3. – TERENY AG PRZY OBWODNICY		
5.3.1. Wyznaczenie terenów pod inwestycje	2008-2013	2014-2020
5.3.2. Wykonanie infrastruktury technicznej	2010-2013	2014-2020

6 OBSZARY I PROJEKTY STRATEGICZNE

CEL I: ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY – WARUNEK ROZWOJU GMINY

PROGRAM 1.1 - AGLOMERACYJNA INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

Szybka i bezpieczna infrastruktura transportowa jest podstawowym czynnikiem wpływającym na decyzje dotyczącą zamieszkiwania i zamieszkania oraz lokalizacji zakładów usługowych i przemysłowych na terenie gminy. Stąd ważną sprawą dla gminy jest wspieranie działań podmiotów wprost odpowiedzialnych za poprawę infrastruktury komunikacyjnej oraz podejmowanie działań wynikających z realizacji zadań własnych w tym zakresie.

Projekt 1.1.1 - Rewitalizacja linii kolejowej Poznań – Wągrowiec

Cel: skrócenie czasu dojazdu do i z Murowanej Gośliny do Poznania, poprawa bezpieczeństwa przejazdu.

Odpowiedzialny za realizację: Województwo Wielkopolskie oraz Polskie Linie Kolejowe S.A.

Opis działania: Rewitalizacja linii kolejowej nr 356 Poznań – Wągrowiec dla gminy Murowana Goślina oznaczać będzie modernizację torowiska umożliwiającą przejazd pociągów z prędkością 120 km/h, skrócenie dojazdu do dworca Poznań „Główny” do 32 minut oraz budowę dodatkowego przystanku „Zielone Wzgórza” a w przyszłości przystanków „Przebędowo” i „Łopuchowo-Gać”. Inwestorem przedsięwzięcia jest Województwo Wielkopolskie oraz Polskie Linie Kolejowe S.A. Projekt realizowany będzie w ramach środków przewidzianych w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym. Koszt realizacji przedsięwzięcia to Na 2007 rok zaplanowano wykonanie studium wykonalności oraz opracowanie projektu budowlanego. Od 2008 roku przewiduje się rozpoczęcie robót budowlanych.

Okres realizacji: prace projektowe od 2007 roku, prace budowlane od 2008 roku.

Koszt realizacji: ok. 46 mln euro, tj. ok. 200 mln złotych.

Projekt 1.1.2 - Połączenie drogi nr 196 z III ramą komunikacyjną miasta Poznania w Karolinie

Cel: płynne włączenie drogi wojewódzkiej nr 196 w układ komunikacji miasta Poznania.

Odpowiedzialny za realizację: Miasto Poznań.

Opis działania: Główna droga dojazdowa z Murowanej Gośliny do Poznania w związku z rozwojem budownictwa mieszkaniowego i przemysłowego na terenie gminy Czerwonak i Murowana Goślina, przepustowość drogi nr 196, przy obecnych jej parametrach, w szczególności na odcinku włączenia w system dróg miasta Poznania powoduje znaczne spowolnienie ruchu kołowego. Rozwiązanie tego utrudnienia będzie możliwe po wybudowaniu przez miasto Poznań w ramach zaprojektowanej obwodnicy, tzw. III ramy, bezkolizyjnego węzła „Karolin” w ciągu drogi krajowej nr 92. Węzeł planowany jest z pełnymi bezkolizyjnymi wjazdami i zjazdami oraz wiaduktem nad przejazdem kolejowym w ul. Bałtyckiej.

Okres realizacji: planowany do 2012 roku

Koszt realizacji: ok. 140 mln zł, w tym planowany udział środków Funduszy Unii Europejskiej.

Projekt 1.1.3 - Budowa obwodnicy miasta Murowana Goślina

Cel: zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego w przez miasto Murowaną Goślinę.

Odpowiedzialny za realizację: Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich.

Opis działania: Budowa obwodnicy miasta Murowana Goślina w ciągu drogi wojewódzkiej nr 196 od Bolechowa do Trojanowa o długości 9,119 km w zdecydowany sposób poprawi komunikację na trasie Poznań – Wągrowiec a przede wszystkim przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu w strefie śródmiejskiej Murowanej Gośliny i uaktywnienia działalności gospodarczej w strefie oddziaływania obwodnicy. Planowana szerokość jezdni wynosić będzie 8 m plus 1,50 metrowe pobocza z każdej strony. Wybudowane będą dwa mosty jeden o długości 215 metrów, drugi o długości 21,6 metrów, rondo na skrzyżowaniu w Przebieądowie oraz zjazd w ul. Mściszewską. Po obu stronach obwodnicy powstaną drogi dojazdowe o szerokości 3,5 metrów.

Okres realizacji: na 2007 rok zaplanowano aktualizację dokumentacji. Realizację robót budowlanych przewiduje się w latach 2009-2011.

Koszt realizacji: ok. 46 mln euro, tj. ok. 118 mln złotych, w tym środki Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Projekt 1.1.4 - Zintegrowany system transportu publicznego dla aglomeracji poznańskiej (transport szynowy i autobusowy, transport wewnątrzgminny)

Cel: wzajemne zintegrowanie komunikacji kolejowej, tramwajowej i autobusowej z transportem publicznym z Murowanej Gośliny.

Odpowiedzialny za realizację: Miasto Poznań, Gmina Murowana Goślina (Referat Gospodarki Komunalnej)

Opis działania: Komunikacja kołowa i szynowa Murowanej Gośliny z Poznaniem powinna być na bieżąco dostosowywana do realizowanej przez miasto Poznań polityki transportowej, która związana jest z:

budową dworca tramwajowo – autobusowego przy pętli PST na os. Jana III Sobieskiego w Poznaniu,

udostępnieniem peronu nr 7 na terenie dworca Poznań „Główny” dla linii tramwajowych, budową dworca kolejowo, tramwajowo – autobusowego Poznań „Wschód”.

Modernizacja linii kolejowej na trasie Wągrowiec – Murowana Goślina - Poznań, wprowadzenie na tej trasie kursujących w odstępach 30-minutowych szynobusów, spowoduje konieczność dostosowania transportu wewnątrzgminnego do nowych warunków transportowych w Poznaniu i zorganizowania goślińskiego węzła komunikacyjnego na bazie obecnego dworca PKP. Dworzec ten wraz z miejscami parkingowymi powinien integrować komunikację autobusową, kolejową i indywidualną na terenie gminy Murowana Goślina.

Główne aspekty niniejszego projektu to:

- optymalizacja linii autobusowych 111 i 188,
- dostosowanie linii autobusowych do zintensyfikowanych przewozów kolejowych,
- wzmocnienie 188,
- ograniczenie 111,
- rozwijanie transportu wewnątrzgminnego,
- synchronizacja transportu autobusowego z systemem transportu miasta Poznań,
- powołanie aglomeracyjnego Zakładu Transportu wraz z np. miastem Poznań i gminami (częścią) powiatu poznańskiego,
- wprowadzenie jednolitego systemu biletów.

Okres realizacji: planowany okres do 2012 roku.

Program 1.2 - UZBROJENIE TERENU W MEDIA

Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju środowiska, zapewnienie odpowiednich standardów zamieszkania zarówno dla obecnych, jak i przyszłych mieszkańców ważną sprawą jest zapewnienie odpowiedniej infrastruktury technicznej. W zależności od ustawowych zapisów realizatorem tych zadań może być gmina lub ustawowy operator danego medium. Za najważniejsze inwestycje w tym zakresie uznaje się budowę kanalizacji sanitarnej, sieci wodociągowej, sieci energetycznej oraz szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Projekt 1.2.1 - Rozbudowa kanalizacji sanitarnej

Cel: Ochrona środowiska człowieka poprzez zapewnienie odbioru ścieków komunalnych i przemysłowych.

Odpowiedzialny za realizację: Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”, Gmina Murowana Goślina (Referat Inwestycji, Aquanet S.A. w Poznaniu).

Opis działania: Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, zapewnienie odbioru ścieków w szczególności z terenów wiejskich oraz zapewnienie standardów zamieszkania związanych z ochroną środowiska dla gminy Murowana Goślina. Inwestycja, ta pozwoli skanalizować miasto i większość wsi na terenie gminy, łączna długość zbudowanych kolektorów sanitarnych grawitacyjnych i tłocznych wyniesie dla miasta i gminy Murowana Goślina 87,5 km. Wybudowanych zostanie 26 przepompowni ścieków. Realizacja robót budowlanych przewidziana jest na lata 2008-2010. Ponadto w gminie pozostanie do wybudowania ok. 20 km kanalizacji sanitarnej dla pozostałych terenów zgodnie z opracowaną koncepcją kanalizacji sanitarnej dla gminy.

Okres realizacji: 2005-2010.

Koszt realizacji: 323,2 mln zł z czego na gminę Murowana Goślina przypada kwota 75,1 zł, tj. 23,2% wartości całego projektu. Z Funduszu Spójności przewidywana jest dotacja w wysokości 73 %. Niniejszy wniosek wpisany jest na listę podstawowych projektów, które mogły skorzystać z pierwszej transzy środków unijnych w latach 2004-2005.

Projekt 1.2.2 - Zwiększenie dostępu do zasobów wody pitnej

Cel: Zapewnienie ciągłej i dobrej jakościowo wody dla mieszkańców gminy.

Odpowiedzialny za realizację: Aquanet S.A., Gmina Murowana Goślina.

Opis działania: Modernizacja stacji uzdatniania wody przy ul. Kochanowskiego oraz lokalnych stacji ujęcia na wsiach w zdecydowany sposób poprawiła jakość i ciągłość dostawy wody dla mieszkańców gminy. Dalszy rozwój gminy w zakresie mieszkalnictwa i aktywizacji gospodarczej w kolejnych latach wymagać będzie dodatkowego źródła zasilania w wodę. W związku z niewystarczającymi zasobami wód podziemnych w Murowanej Goślinie konieczne jest wybudowanie magistrali wodociągowej fi 500 mm łączącej Poznańską Strefę Wodociagową z gminą Murowana Goślina. Inwestorem przedsięwzięcia będzie Aquanet S.A. Długość projektowanej sieci fi 500 mm ca 13 km i fi 400 mm ca 0,5 km. Zbiornik na Moraskiej Górze rozbudowany będzie do pojemności 10.000 m³.

Okres realizacji: lata 2007 – 2012.

Koszty realizacji: planowany koszt zadania 27,3 mln zł, w tym w latach 2007 – 2010 na kwotę 12,3 mln zł a 15,0 mln zł po 2010 roku. Projekt ma być finansowany w 50 % z Funduszu Spójności.

Projekt 1.2.3 - Zwiększenie zaopatrzenia w energię elektryczną

Cel: Zwiększenie możliwości gminy w zakresie możliwości dołączenia do sieci elektrycznej.

Odpowiedzialny za realizację: ENEA S.A.

Opis działania: Rozwój gminy w zakresie budownictwa mieszkaniowego oraz aktywizacji gospodarczej wymagać będzie rozbudowy sieci energetycznej średniego i niskiego napięcia oraz budowy stacji transformatorowych. Inwestorem tych inwestycji powinni być, ENEA S.A. oraz w przypadku dużych odbiorców energii podmioty gospodarcze. Planowana długość sieci niskiego napięcia wynosi 14,2 km, średniego napięcia 11,25 km. Wybudowanych powinno zostać 15 stacji transformatorowych słupowych i wewnętrznych.

Okres realizacji: planowany na lata 2008-2011.

Projekt 1.2.4 - Dostęp do szerokopasmowego Internetu

Cel: powszechny, sprawny dostęp do informacji

Odpowiedzialny za realizację: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Gmina Murowana Goślina.

Opis działania: Powszechny dostęp mieszkańców do informacji, funkcjonowanie firm, szybkość przepływu informacji gwarantuje obecnie Internet oraz szerokopasmowy dostęp do niego. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego opracował projekt doprowadzenia szerokopasmowego Internetu do każdej gminy w województwie, który finansowany ma być częściowo z WRPO.

Projekt przewiduje budowę sieci światłowodowej (WIS) oraz infrastruktury sieciowej, uzupełniającej dotychczasowy zakres sieci w województwie o dodatkowe 2300 km sieci zapewniającej wysokiej jakości dostęp do Internetu (> 2Mb/s). WIS będzie docierać do każdej z gmin Województwa Wielkopolskiego. Działanie realizowane będzie jako projekt o skali regionalnej, w ramach podmiotów publicznych, które podpiszą porozumienie o wspólnej realizacji przedsięwzięcia. Wsparcie udzielane będzie przedsięwzięciom realizowanym w modelu porozumienia samorządów lokalnych lub partnerstwa publiczno-prywatnego z udziałem operatorów telekomunikacyjnych oraz lokalnych firm prywatnych.

Okres realizacji: lata 2008-2011

Koszt realizacji: 168 mln zł (planowany w skali województwa wielkopolskiego)

CEL II: ROZWÓJ LOKALNEGO RYNKU USŁUG – WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY

PROGRAM 2.1 - OŚWIATA

Założenia i rozwój goślińskiej oświaty zostały zawarte w Polityce Oświatowej Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2008-2015, którą Rada Miejska Murowanej Gośliny przyjęła uchwałą w dniu 22 października 2007 r.

System oświaty na terenie miasta i gminy Murowana Goślina winien :

1. zapewnić dobry poziom realizacji podstawy programowej określonej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej,
2. wspierać pełen rozwój uczniów i wychowawczą pracę rodziców oraz stwarzać możliwości skutecznego przeciwdziałania zjawiskom negatywnym,
3. oferować dodatkowe programy wynikające z:
 - uzdolnień i zainteresowań goślińskiej młodzieży,
 - potrzeb współczesności,
 - naturalnych warunków gminy,
4. stwarzać młodzieży możliwości do angażowania się w życie społeczności lokalnej,
5. wspierać rozwój szkolnictwa ogólnokształcącego i zawodowego,
6. zaspokajać podstawowe potrzeby edukacyjne w oparciu o analizę rynku pracy.

Podstawowymi celami kształcenia w gminie Murowana Goślina są:

1. stwarzanie warunków do pełnego rozwoju osobowości młodego człowieka oraz eliminowanie zjawisk zagrażających temu rozwojowi,
2. podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy poprzez:
 - zwiększenie liczby mieszkańców z wykształceniem ponadgimnazjalnym i wyższym,
 - tworzenie warunków do kształcenia dorosłych.

Projekt 2.1.1 - Aktywizacja szkolnictwa zawodowego

Cel:

1. rozbudowa Zespołu Zawodowych przy ul. Szkolnej w Murowanej Goślinie,
2. wspieranie szkolnictwa zawodowego poprzez kampanię informacyjną wśród młodzieży gimnazjalnej.

Odpowiedzialny za realizację: Biuro Oświaty UMiG,

Opis działania: z uwagi na fakt prowadzenia szkolnictwa ponadgimnazjalnego przez powiat, Gmina Murowana Goślina może wspierać rozwój szkolnictwa zawodowego poprzez udostępnianie i pozyskiwanie gruntów na rozbudowę szkoły przy ul. Szkolnej. W ramach popularyzacji szkolnictwa zawodowego podjęte będą działania w celu organizacji lokalnych targów edukacyjnych.

Okres realizacji: cyklicznie począwszy od roku 2008.

Projekt 2.1.2 - Utworzenie liceum ogólnokształcącego w Murowanej Goślinie

Cel: otwarcie w części pomieszczeń budynku Gimnazjum nr 1 przy ul. Maciszewskiej 10 w Murowanej Goślinie Liceum Ogólnokształcącego prowadzonego przez Księżę Towarzystwa Salezjańskiego Świętego Jana Bosko

Odpowiedzialny za realizację: Biuro Oświaty UMiG

Opis działania: mając na uwadze podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy Murowana Goślina oraz zainteresowanie młodzieży kontynuowaniem nauki w pobliżu miejsca zamieszkania należy doprowadzić do utworzenia od roku 2008 Liceum Ogólnokształcącego. Ponieważ prowadzenie liceum ogólnokształcącego nie jest zadaniem własnym gminy, należy powierzyć je innemu podmiotowi. W tym wypadku Towarzystwu Salezjańskiemu Świętego Jana Bosko.

Okres realizacji: począwszy od roku 2008

Projekt 2.1.3 - Rozwój edukacji przedszkolnej

Cel: utworzenie ognisk przedszkolnych w Rakowni i Uchorowie

Odpowiedzialny za realizację: Biuro Oświaty UMiG

Opis działania: w celu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z terenów wiejskich oraz dostępu jak największej liczby dzieci do edukacji przedszkolnej zakłada się utworzenie ognisk przedszkolnych przy świetlicach wiejskich.

Okres realizacji: od roku 2007 do 2009

Projekt 2.1.4 - „Otwarta szkoła” – rozwój dodatkowej oferty szkół

Cel: promowanie idei otwartej szkoły

Odpowiedzialny za realizację: Biuro Oświaty UMiG

Opis działania: zakłada się realizację dodatkowych zajęć pozalekcyjnych wspierających rozwój uczniów oraz działania na rzecz dorosłej części społeczeństwa gminy Murowana Goślina. Środki na ten cel będą pozyskiwane poprzez udział w konkursach wykorzystujących środki pomocowe.

Okres realizacji: od roku 2007

PROGRAM 2.2 - USŁUGI DLA LUDNOŚCI

Z funkcją mieszkalnictwa nieodłącznie wiąże się sfera usług. Dla jakości życia mieszkańców niezwykle ważne jest to czy mogą zrobić zakupy na miejscu, czy są sprawnie obsługiwani w urzędzie, czy mają gdzie spędzić wolny czas. Dla mieszkańców terenów wiejskich dodatkowo istotnym problemem jest dobry dojazd do miasta, które jest nie tylko miejscem zakupów, ale również węzłem transportowym. Podejmowane przez gminę działania, czy to samodzielnie czy w ramach współpracy z innymi samorządami mają przyczynić się do poprawy tej sfery i wzrostu atrakcyjności Murowanej Gośliny.

Projekt 2.2.1 - Integracja z gminami ościennymi

Jednym z przejawów aktywności gminy jest jej współpraca z innymi samorządami. Odbyna się ona poprzez udział gminy w związkach międzygminnych czy stowarzyszeniach. Gmina Murowana Goślina jest członkiem kilku stowarzyszeń, związków i organizacji samorządowych. Są to:

1. Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych

Powstał w czerwcu 1990 r. Zrzesza aktualnie 244 gminy oraz 32 powiaty. Jest największym i najstarszym regionalnym stowarzyszeniem samorządowym w Polsce. Generalnym celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego. Realizowane jest to poprzez szereg działań nakierowanych na modernizację struktur jednostek samorządowych, tj. ciągłe podnoszenie kwalifikacji pracowników samorządowych, prowadzenie działalności informacyjno-doradczej, a także opracowywanie i wdrażanie nowoczesnych programów wspomagających procesy zarządzania.

2. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski

jest jedną z największych regionalnych organizacji jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Działa od 1991 roku i obecnie skupia 114 gmin i 15 powiatów z terenu Wielkopolski. Stowarzyszenie działa na rzecz integracji poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego i stanowi forum wymiany doświadczeń i inicjatyw skierowanych na rozwój Wielkopolski.

3. Stowarzyszenie Jednostek Samorządu Terytorialnego „Komunikacja”

powstało dzięki współpracy i inicjatywie 16 samorządów lokalnych zainteresowanych jak najszybszą modernizacją dróg wojewódzkich nr 196, 241 i 247, łączących Poznań z Bydgoszczą oraz drogą krajową nr 11.

4. Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna

Stowarzyszenie powstało w 2003 roku z inicjatywy Miasta Poznania, samorządów aglomeracji poznańskiej oraz najważniejszych poznańskich instytucji i przedsiębiorstw, związanych z turystyką (gmina Murowana Goślina była jednym z członków założycieli). Głównym celem PLOT-u jest promocja Poznania i aglomeracji poznańskiej jako miejsca atrakcyjnego turystycznie oraz wspieranie rozwoju rynku turystycznego w tym regionie. Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna stanowi platformę współpracy pomiędzy

administracją a branżą turystyczną, instytucjami kulturalnymi oraz podmiotami gospodarczymi, których działalność ma istotne znaczenie dla lokalnego rynku turystycznego. Aktualnie Stowarzyszenie liczy 30 członków.

5. Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”

powstał w 2000 roku z inicjatywy 6 gmin – Murowanej Gośliny, Czerwonaka, Pobiedzisk, Swarzędza, Skoków i Kiszkowa. Do podstawowych zadań związku należą:

- 1) rozbudowa i porządkowanie infrastruktury turystycznej,
- 2) uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin członkowskich Związku,
- 3) ochrona przyrody.

Poza działaniami inwestycyjnymi Związek pełni ważną funkcję platformy współpracy dla gmin członkowskich, starostw powiatowych i władz województwa, PTTK, lokalnych organizacji pozarządowych i osób fizycznych, Lasów Państwowych, Agencji Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa oraz uczelni wyższych, w szczególności Akademii Rolniczej i Akademii Ekonomicznej z Poznania.

6. Pozostałe inicjatywy

W kolejnych latach planowane są działania związane z przystąpieniem gminy do kolejnych związków międzygminnych, stowarzyszeń czy organizacji. Działania te dotyczą szeroko pojętej promocji turystycznej poprzez udział gminy w pracach **Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej**. Planuje się także przystąpienie gminy do **Związku Miast Polskich**, do którego należy aktualnie 309 miast w Polsce. Poprzez udział przedstawicieli Związku w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu stanowi on ważny element samorządowego lobbingu legislacyjnego. Istotną sprawą jest także działalność szkoleniowa i promocyjna prowadzona przez Związek na rzecz przynależnych do niego jednostek samorządu.

Kolejne działania dotyczą związków międzygminnych.

W ramach prac związanych z aglomeracją poznańską pojawił się projekt utworzenia przez gminy powiatu poznańskiego wraz z miastem Poznaniem **związku międzygminnego „Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej”**. Aktualnie trwa etap związany z przygotowaniem projektu statutu związku, za który głównym odpowiedzialnym jest miasto Poznań.

Kolejnym związkiem, nad utworzeniem którego trwają prace jest **związek międzygminny „Schronisko dla zwierząt”**. Inicjatywa ta polegająca na budowie i eksploatacji schroniska dla bezdomnych zwierząt w Skałowie k. Kostrzyna obejmować ma zainteresowane gminy powiatu poznańskiego. Obecnie przygotowany jest statut związku. Wiodącą gminą w tym projekcie jest gmina Kostrzyn, na terenie której ma być zlokalizowane schronisko.

Gmina planuje również współdziałanie z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, również w zakresie inicjatywy Lider. Planowane jest stworzenie **Lokalnej Grupy działania**, w zakresie której gminy będą współdziałały w celu pozyskiwania przez społeczność środków z Unii Europejskiej na rozwój obszarów wiejskich.

Wymienione obszary współpracy nie są wszystkimi, które gmina Murowana Goślina realizuje z innymi samorządami. Jest szereg mniejszych płaszczyzn współpracy

związanych z bieżącą działalnością gminy, jak chociażby porozumienie z gminą Suchy Las, dotyczące zakupu i użytkowania fotoradarów, czy porozumienie z gminą Oborniki dotyczące przyjmowania bezdomnych zwierząt do schroniska w Obornikach.

Zawarte w strategii projekty, zarówno te realizowane, jak i planowane są projektami kluczowymi i służą kilku celom. Mają poprawić infrastrukturę komunalną (np. budowa kanalizacji) i rozwiązywać problemy gospodarki komunalnej (odpady, bezdomne zwierzęta). Mają służyć podnoszeniu kwalifikacji kadr samorządowych i zwiększyć wpływ gminy na procesy legislacyjne związane z samorządem. Mają wreszcie promować Murowaną Goślinę jako atrakcyjne miejsce zamieszkania i wypoczynku.

Projekt 2.2.2 - Usprawnienie działania lokalnej administracji

Cel: Usprawnienie działalności lokalnej administracji.

Odpowiedzialny za realizację: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina

Opis działania: W trakcie prac nad dokumentem *SRMiG MG* władze gminy sygnalizowały konieczność dalszych prac nad efektywniejszym sposobem funkcjonowania codziennej pracy Urzędu. Konieczność podwyższenia sprawności i zdolności do wypełniania zadań jest jednym z kluczowych elementów sprawnego zarządzania zasobami, niezbędnego w realizacji określonych celów. Rozwój zdolności administracji do wykonywania stojących przed nią zadań jest również jednym z kluczowych czynników wpływających na skuteczność ubiegania się o zewnętrzne środki finansowe niezbędne do realizacji większości zadań stawianych w dokumencie *Strategii*.

Przed urzędami na terenie całego kraju stoją w przyszłości kolejne wydatki na informatyzację. Niewątpliwie dalszą komputeryzację wymusi podpisana już ustawa o podpisie elektronicznym, która wprowadzi możliwość komunikowania się z Urzędem przez pocztę elektroniczną i co więcej umożliwi otrzymywanie decyzji tą drogą.

Powyższe problemy będą rzutowały na możliwość sprawnego działania i wdrażania projektów zapisanych w *SRMiG MG*. Konieczność podwyższenia sprawności i zdolności do wypełniania zadań jest jednym z kluczowych elementów sprawnego zarządzania zasobami, niezbędnego w realizacji określonych celów. Rozwój zdolności administracji do wykonywania stojących przed nią zadań jest również jednym z kluczowych czynników wpływających na skuteczność ubiegania się o zewnętrzne środki finansowe niezbędne do realizacji większości zadań stawianych w dokumencie *Strategii*.

Istotną częścią realizacji zadania usprawnienia działalności lokalnej administracji będzie dbanie o ciągły wzrost satysfakcji członków wspólnoty samorządowej oraz innych podmiotów z jakości obsługi. M.in. wymaga to zorganizowania pracy urzędu w sposób zapewniający obywatelom załatwianie spraw w dogodnym dla nich czasie w możliwie uproszczony sposób. Należy także spowodować rozłączenie funkcji służebnych wobec mieszkańców od tych, które realizowane są w ramach realizacji usług publicznych, relacji z innymi urzędami władzy publicznej, czy też zarządzaniem i pracami koncepcyjnymi.

Drugim kierunkiem działań wyróżnionych w ramach tego celu strategicznego jest promocja gminy – zarówno wewnętrzna, jak i zewnętrzna. Promocja wewnętrzna to przede wszystkim usprawnienie komunikacji społecznej z mieszkańcami miasta i gminy oraz stworzenie lokalnej społeczności możliwości działania na rzecz środowiska. Zewnętrzna działalność promocyjna jest natomiast niezbędna w celu zainteresowania

zarówno inwestorów zewnętrznych, jak i turystów odwiedzających gminę. Każda z tych grup poszukuje jednak innego rodzaju informacji i w innej formie plastycznej. W związku z tym konieczne jest ukierunkowanie podejmowanych działań promocyjnych.

Okres realizacji: e-urząd lata 2007–2010, rozbudowa budynku urzędu lata 2007–2013

Koszt realizacji: 1 mln zł – e-urząd, 2,1 mln – rozbudowa budynku urzędu.

Projekt 2.2.3 - Wspieranie aktywności osób starszych

Zadania:

Stworzenie punktu dziennego pobytu dla seniorów i osób samotnych – system opieki dziennej „Radosna Jesień”

Cel:

- Wspieranie aktywnych form zagospodarowania czasu wolnego
- Przeciwdziałanie izolacji i wyobcowaniu społecznemu
- Reintegracja osób starszych ze środowiskiem

Opis projektu:

Na terenie miasta i gminy działa Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach którego możliwym byłoby wyodrębnienie pomieszczeń przeznaczonych na Dzienny Dom Pobytu dla Osób Starszych (DDPOS). Przewiduje się możliwość przebywania w DDPOS 15 osób starszych, nad którymi opiekę sprawować będzie wykwalifikowany personel (pielęgniarka środowiskowa, terapeuta zajęciowy bądź pracownik socjalny). Kierowanie osób do DDPOS odbywać się będzie poprzez OPS, którego zadaniem będzie kompletowanie dokumentacji, na podstawie, której będzie podejmowana decyzja o ewentualnym umieszczeniu osoby w DDPOS. Opłata za pobyt w DDPOS będzie uzależniona od dochodu osoby starającej się o umieszczenie w nim. Kryterium dochodowe zostanie stworzone na podstawie Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. i zatwierdzone uchwałą Rady Miasta. Osoba kierowana do DDPOS powinna wyrazić zgodę na umieszczenie w nim oraz częściowe pokrycie kosztów pobytu.

Podstawowe parametry:

Projekt realizowany będzie od 2008-2010 roku a koszt realizacji wynosić będzie 110.000 zł. Następnie po utworzeniu DDPOS 87.000 zł. rocznie na utrzymanie pomieszczeń i wynagrodzenia dla kadry.

Utworzenie DDPOS może wpłynąć na zmniejszenie kosztów jakie do tej pory ponosi miasto i gmina za pobyt mieszkańców w Domach Pomocy Społecznej oraz zmniejszyć środki przeznaczone na realizację usług opiekuńczych.

Potrzeba realizacji projektu:

Znaczne koszty związane z umieszczaniem osób starszych i schorowanych w domach pomocy społecznej różnego profilu nie rozwiązują problemów tych osób. Z drugiej strony, koszty te obniżają możliwość niesienia bezpośredniej pomocy dla tych osób w postaci pracy socjalnej czy opiekuńczej, świadczonej przez pracowników Ośrodka. Brak wsparcia ze strony instytucjonalnej często powoduje, że osoby opiekujące się osobami starszymi zmuszone są do dokonywania ciężkich, życiowych wyborów

dotyczących pozostawienia osoby starszej w domu pomocy społecznej, co często może rodzić konflikty natury moralnej.

System opieki dziennej minimalizowałby ten problem. Opiekunowie osób starszych nie musieliby rezygnować z zatrudnienia czy własnej prywatności by pozostawać dalej z osobą starszą w bliskim kontakcie.

Stworzenie Domu Dziennego Pobytu dla Osób Starszych dałoby możliwość podtrzymania aktywności społecznej osób nieposiadających bliskiej rodziny, możliwość odkrywania nowych pasji umożliwiłoby poczucie stworzenia więzi społecznych opartych na zasadzie uczestnictwa w danej grupie społecznej.

Odpowiedzialny za realizację: Ośrodek Pomocy Społecznej

Czas realizacji: 2008-2010

Koszt realizacji: 158.800 zł.

Projekt 2.2.4 - Rozwój rynku usług – transport wewnątrzgminny

Cel: organizacja transportu wewnątrzgminnego

Odpowiedzialny za realizację: Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska, UMiG

Opis działania: W związku ze stale rosnącą liczbą mieszkańców gminy wzrasta potrzeba zorganizowania transportu wewnątrzgminnego, który umożliwiłby mieszkańcom dojazd do szkół, zakładów pracy oraz sklepów zlokalizowanych głównie w centrum Murowanej Gośliny. W chwili obecnej jest rozpatrywanych kilka opcji organizacji transportu wewnątrzgminnego. Jedną z nich jest koncepcja stworzenia odrębnego systemu komunikacji wewnątrzgminnej w oparciu o 3 linie autobusowej komunikacji gminnej na trasach: Murowana Goślina – Uchorowo, Murowana Goślina – Długa Goślina oraz Murowana Goślina – Pławno. Bardzo istotnym jest aby funkcjonujący system komunikacji autobusowej do Poznania był zintegrowany z transportem na terenie gminy. Dlatego też na każdej z linii planuje się wyznaczenie przystanków przesiadkowych (pl. Powstańców Wielkopolskich i ul. Generała Kutrzeby) aby umożliwić podróżującym przesiadkę na autobusy jadące do Poznania oraz z Poznania na teren Gminy. Druga koncepcja zakłada wydłużenie do miejscowości wiejskich (Uchorowo, Długa Goślina, Pławno), niektórych kursów w ramach istniejącej komunikacji z Poznaniem.

Okres realizacji: począwszy od roku 2008

Koszt: ok. 300.000 złotych rocznie

CEL III: ROZWÓJ TURYSTYKI, SPORTU I KULTURY – POMYSŁY NA CZAS WOLNY

PROGRAM 3.1 - ROWERY – AKTYWNY TRYB ŻYCIA

Turystyka aktywna to wszelkie formy wypoczynku wymagające wysiłku fizycznego - turystyka rowerowa, żeglarska, kajakowa, wspinaczkowa, jeździectwo, narciarstwo itd. Głównym rodzajem aktywnej formy wypoczynku na terenie gminy Murowana Goślina ma stać się w najbliższym czasie turystyka rowerowa, która łączy dwa istotne elementy: aktywność ruchową oraz poznanie regionu (miejsc odwiedzanych). Uprawiana jest na obszarze całej gminy, ze szczególnym uwzględnieniem terenów leśnych i parkowych oraz dojazdu do przyrodniczych atrakcji turystycznych, zarówno przez mieszkańców jak i turystów (osób przyjeżdżających spoza terenu gminy). Rowerową turystykę aktywną możemy podzielić na:

- turystyka rekreacyjna - tradycyjna turystyka rekreacyjno-wypoczynkowa, wykorzystująca walory środowiska przyrodniczego: Park Krajobrazowy, rezerваты przyrody, lasy, wody powierzchniowe, itp.
- turystyka aktywna należy do najdynamiczniej rozwijających się ze względu na swoje ściśle powiązanie z występującymi na świecie trendami społecznymi (m.in. dążenie do prowadzenia zdrowszego trybu życia i wzrost świadomości ekologicznej, wzrost aktywności kierowania własnym życiem).
- turystyka specjalistyczna - mająca określony cel, np. półzawodowe kolarstwo górskie

Aby aktywna turystyka rowerowa rozwijała się, należy zmierzać do utworzenia sieci zróżnicowanych i łączących się ze sobą tras rowerowych, zapewniających bezpieczeństwo zarówno rowerzystom, jak i innym turystom. Dążyć należy do rozdzielenia szlaków turystyki pieszej, konnej i rowerowej. Sieć tras powinna umożliwiać turystom zarówno odbywanie krótkich, nie wymagających wielkiego wysiłku przejażdżek, jak i długich, całodniowych, a nawet kilkudniowych wypadów dla doświadczonych kolarzy. Trasy rowerowe muszą być dobrze oznakowane, z wyraźną mapą ich przebiegu w każdym punkcie startowym i na większości skrzyżowań. W okolicy powinny być umiejscowione i łatwo osiągalne: punkty gastronomiczne, baza noclegowa i wypożyczalnie rowerów, a dostęp do punktów startowych ze stacji kolejowych i parkingów winien być nieskomplikowany. Niezbędne wydaje się wprowadzenie w najbliższym możliwym terminie map cyfrowych osiągalnych dla rowerzystów w systemie GPS.

Projekt 3.1.1 - Produkt turystyczny

Cel:

Wykreowanie markowego produktu turystycznego dotyczącego turystyki rowerowej

Odpowiedzialny za realizację:

Biuro Komunikacji Społecznej i Funduszy Europejskich UMIG,

Opis działania:

W ramach działania przewiduje się powstanie kompleksowego produktu turystycznego dot. turystyki rowerowej w oparciu o istniejącą bazę. Przewiduje się 3 rodzaje działań:

- doposażenie infrastruktury: mapy GPS, parkingi i wypożyczalnie rowerów,
- działania promocyjne,
- stworzenie Lokalnej Organizacji Turystycznej.

Zadanie będzie uzupełnieniem dla zadania inwestycyjnego, jakim jest zadanie 6.1.3 „ścieżki rowerowe” i będzie wymagało ścisłej współpracy z przedsiębiorstwami prywatnymi.

Okres realizacji: lata 2007 – 2015

Koszt: 1 350 000 zł

Projekt 3.1.2 - Styl życia**Cel:**

Wykreowanie aktywnego stylu życia mieszkańców Miasta i Gminy

Odpowiedzialny za realizację:

Biuro Komunikacji Społecznej i Funduszy Europejskich UMIG,

Opis działania:

Zadanie w głównej mierze opierać będzie się na kampanii społecznej skierowanej do mieszkańców gminy wspieranej przez organizację imprez. Zadanie będzie prowadzone w oparciu o infrastrukturę rowerową, a także o propozycje aktywnego wypoczynku wodnego oraz wycieczki piesze np.: Nordic Walking.

Okres realizacji: lata 2007 – 2015

Koszt: 700 000 zł

Projekt 3.1.3 - Ścieżki rowerowe**Cel:**

Bezpieczne poruszanie się rowerem po mieście oraz zapewnienie możliwości szybkiego dojazdu rowerem do miasta i szkół a także promowanie ruchu turystyczno - rekreacyjnego.

Odpowiedzialny za realizację:

Biuro Komunikacji Społecznej i Funduszy Europejskich UMIG przy współpracy z Referatem Inwestycji UMIG

Opis działania: Zadanie polegać będzie zarówno na prowadzeniu inwestycji dotyczących budowy nowej infrastruktury rowerowej jak i renowacji istniejącej. Zakłada się budowa nowych ścieżek rowerowych jedno i dwukierunkowe na terenie miasta o długości 15 km, ścieżek rowerowych pozamiejskich o długości 20 km. Modernizacja turystycznych dróg rowerowych na długości 130 km.

Okres realizacji: lata 2007 – 2015

Koszt: 11 870 000 zł

PROGRAM 3.2 - BAZA

Konieczność budowy obiektów sportowych różnego rodzaju nie podlega dyskusji, mimo wysokich kosztów tego typu przedsięwzięć. W latach 2007-2020 planowanych jest kilka takich inwestycji, tj. budowa boisk sportowych na terenach wiejskich oraz remont i modernizacja stadionu miejskiego.

W niniejszym projekcie zamieszczono również kilka zadań, które są efektem zaangażowania reprezentantów młodzieży w prace przy *SRMiG MG*, gdyż młodzież dużą wagę przykładą do zagospodarowania wolnego czasu przez sport. Według nich wpłynie to zdecydowanie pozytywnie na poprawę bezpieczeństwa w gminie oraz na rozwój młodego pokolenia.

Pierwszym krokiem do osiągnięcia celu ma być właśnie remont stadionu miejskiego, wraz z kortami tenisowymi. Na tych obiektach młodzież będzie mogła spędzać wolny czas, podobnie jak na boiskach do koszykówki czy siatkówki. Istnieje również inicjatywa stworzenia profesjonalnych drużyn sportowych, tu jednak potrzebna będzie opieka profesjonalnego trenera. Jeśli drużyny będą dobrze funkcjonowały i zdobywały nagrody na różnych zawodach, w ten sposób również przyczynią się do promocji miasta i gminy Murowana Goślina.

W trakcie spotkań z młodzieżą zgłoszono również pomysł budowy skateparku oraz toru do wyczynowej jazdy na rowerze. Obiekty te powstałyby przy czynnym współudziale najbardziej zainteresowanych, którzy później dbaliby też o ich utrzymanie.

Projekt 3.2.1 - Modernizacja stadionu miejskiego

Modernizacja Stadionu Miejskiego oraz budowa nowych boisk sportowych w jego obrębie jest niezbędna do realizacji zadań sportowych w gminie, rozwoju fizycznego dzieci i młodzieży oraz ich wychowanie poprzez aktywne spędzanie czasu wolnego. Inwestycja będzie realizowana etapowo z budżetu własnego gminy.

Docelowo będzie to główne miejsce treningów klubów sportowych, miejsce odbywania lekcji wychowania fizycznego dla uczniów Gimnazjum nr 1 oraz w zakresie boisk mniejszych i kortów – ogólnodostępna strefa rekreacji. Ze względu na infrastrukturę będzie to największy kompleksowo wyposażony obiekt sportowy, który zaspokoić ma potrzeby gminy w zakresie treningów, rozgrywek, turniejów i spotkań sportowych.

Wszystkie boiska będą nowoczesne i bezpieczne, o nawierzchniach minimalizujących skutki urazów, ogrodzone i oświetlone.

Kompleks Stadionu Miejskiego wyposażony będzie docelowo oprócz całego zespołu boisk również w budynek socjalny z bazą niezbędnych pomieszczeń szatniowych, sanitarnych, ambulatoryjnych i gastronomicznych. Duża ilość miejsc na trybunach i miejsc parkingowych umożliwi organizację imprez sportowych na najwyższym poziomie.

Jego dogodna lokalizacja pomiędzy nową i starszą częścią miasta, nad brzegiem Jeziora Raduszyn gwarantuje maksymalne wykorzystanie obiektu przez cały rok.

Realizację inwestycji przewiduje się etapowo od roku 2011 do 2015, koszt całkowity inwestycji – 11,5 mln złotych.

Projekt 3.2.2 - Budowa boisk wiejskich i osiedlowych

Budowa boisk przy szkołach jest inwestycją niezbędną z punktu widzenia realizacji zadań wychowania fizycznego, jak również zajęć sportowych poza zajęciami szkolnymi - w tej chwili brak jest nowoczesnych, bezpiecznych obiektów sportowych, zwłaszcza na wsiach.

Celem nadrzędnym jest propagowanie sportu jako czynnika niezbędnego dla rozwoju i wychowania młodych ludzi oraz promocja zdrowego stylu życia.

Budowa boisk szkolnych finansowana będzie ze środków własnych gminy przy udziale programów finansowych takich jak „Blisko boisko” czy „Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowych ogólnie dostępnych dla dzieci i młodzieży”.

Planuje się budowę bezpiecznych, nowoczesnych boisk, które będą ogólnodostępne i służyć będą lokalnym środowiskom. Na boiskach poza zajęciami wychowania fizycznego odbywać się mają również zajęcia popołudniowe dla wszystkich chętnych. Projekt zakłada wszechstronny rozwój fizyczny dzieci i młodzieży oraz ich wychowanie poprzez aktywne spędzanie czasu wolnego.

Całkowity koszt inwestycji - budowa boisk przy sześciu szkołach, wynosi blisko 3 mln złotych, realizacja przewidywana jest etapowo, począwszy od 2008 do 2015 roku.

Projekt 3.2.3 - Budowa środowiskowej hali sportowej

Powstająca przy kompleksie Gimnazjum nr 1 w Murowanej Goślinie hala sportowa wielofunkcyjna będzie pierwszym obiektem o tak szerokim programie funkcjonalnym w Gminie Murowana Goślina.

Hala sportowej wraz z sąsiadującym Stadionem Miejskim po jego modernizacji, a w dalszej przyszłości także z pływalnią, docelowo stanowić będą nowoczesną bazę sportową w gminie.

Budowa hali sportowej finansowana jest z budżetu własnego gminy przy udziale finansowym dotacji z budżetu Województwa Wielkopolskiego.

Obiekt hali sportowej przeznaczony będzie dla potrzeb szkoły i społeczności lokalnej, a w szczególności do odbywania zajęć wychowania fizycznego dla uczniów Gimnazjum nr 1, do zajęć pozalekcyjnych sportowo-rekreacyjnych w ramach Uczniowskiego Klubu Sportowego, do korzystania przez inne osoby i grupy a także sekcje sportowe.

Ponadto obiekt przewidziany jest również jako miejsce organizowania uroczystości szkolnych, masowych imprez kulturalnych, pokazów, wystaw, oraz zawodów sportowych rangi ogólnopolskiej.

Obiekt posiadać będzie : arenę sportową o bezpiecznej nawierzchni, zespół wejściowy wraz z małą gastronomią, zespół przebieralni, zespół odnowy biologicznej oraz zespół dydaktyczny. Na arenie sportowej powstaną boiska do uprawiania dyscyplin: piłka ręczna, halowa piłka nożna, hokej halowy, piłka siatkowa, piłka koszykowa oraz ścianka wspinaczkowa. Zespół odnowy biologicznej składać się będzie z saun, natrysków, sali zajęć ruchowych i korekcyjnych. Zespół dydaktyczny posiadać będzie kilka sal dydaktycznych dla potrzeb powstającego liceum oraz pomieszczenia noclegowe na 40 miejsc, na potrzeby schroniska młodzieżowego.

Budowa hali sportowej jest rozpoczęta, trwać będzie do roku 2010, a koszt realizacji wynosić będzie 9 322 516 złotych.

Projekt 3.2.4 - Budowa pływalni

W Gminie Murowana Goślina, w Mściszewie, nad brzegiem Warty (na 220 kilometrze) istnieje oznakowana zatoczka, która jest elementem śródlądowego szlaku wodnego rzeki Warty, wiodącego od Konina przez Poznań, Santok do Kostrzyna nad Odrą, o całkowitej długości szlaku 406,6 km.

Celem budowy przystani dla małych statków żeglugi turystycznej wraz z infrastrukturą brzegową Binduga jest uzupełnienie wodnego szlaku turystycznego Warty zgodnie z wymogami bezpieczeństwa i wymogami sanitarnymi. Odnotowywany rozwój turystyki wodnej na Warcie, a co za tym idzie potrzeba rozbudowy szlaku wodnego powoduje konieczność rozbudowy przystani w Mściszewie.

Budowa przystani finansowana będzie ze środków własnych gminy przy udziale dotacji z budżetu Województwa Wielkopolskiego i WRPO.

Najpilniejszą sprawą będzie przygotowanie terenu zgodnie z wymogami nowoczesnej turystyki. W obrębie przystani planuje się powstanie elementów zagospodarowania terenu takich jak: pomost cumowniczy oraz slip dla małych jednostek pływających, zadaszone wiaty ze stołami, siedziskami oraz paleniskami, małe boisko, plac zabaw dla dzieci oraz niewielkie biwakowisko z bazą sanitarną.

Przystań taka i obozowisko stanowią poważne ogniwo w zagospodarowaniu szlaku turystycznego. W jego skład wchodzi również urządzenia para-turystyczne, znajdujące się w miejscowościach leżących wzdłuż szlaku (zakłady gastronomiczne, sklepy, urządzenia komunikacyjne, itp.).

Konieczne do wykonania będą także prace polegające na kompleksowym uporządkowaniu zabudowanych już choćby częściowo szlaków, usunięciu przeszkód ze szlaku wodnego, zbudowanie kempingów i pól namiotowych, obiektów gastronomicznych i sanitariatów. Podobnie jak przy tworzeniu szlaków turystycznych i rowerowych należy dokonać inwentaryzacji najciekawszych elementów okolicznego krajobrazu i przyrody.

Bardzo istotnym będzie opracowanie i wydanie materiałów promocyjnych, m.in. przewodnika zawierającego opis tras, uwzględniający występujące na trasie atrakcje turystyczne oraz infrastrukturę turystyczną. W efekcie bezpośrednim powinny powstać atrakcyjne trasy spływów wodnych oraz miejsc obozowych. W efekcie długofalowym ma to doprowadzić do pojawienia się turystów pragnących pozostać w gminie przez kilka dni.

Inwestycja przewidziana jest do realizacji w latach 2009-2011, koszt wybudowania przystani szacowany jest na około 300 000 złotych.

Projekt 3.2.5 - Organizacja kąpielisk nad jeziorami

Cel:

W związku z realizacją nadrzędnego celu strategii, jakim jest Rozwój Mieszkalnictwa celowe jest przygotowanie miejsc do wypoczynku i rekreacji m.in. poprzez przygotowanie kąpielisk, bazy noclegowej – pola namiotowe, bazy gastronomicznej.

Odpowiedzialny za realizację:

Gmina Murowana Goślina i partnerzy prywatni

Opis działania:

Coraz ważniejszą rolę w gospodarce gminy zajmuje turystyka, szczególnie z uwagi na duże walory krajobrazowe i rekreacyjne Gminy. Dalszy rozwój tej branży jest jednak

hamowany przez brak odpowiedniej infrastruktury technicznej (miejsca parkingowe, pola namiotowe w pełnym standardzie tj. węzły sanitarne, prąd, itp.) i poprzez niedostateczne zagospodarowanie brzegów jezior (brak wydzielonych i strzeżonych kąpielisk, pomostów, dobrze przygotowanych plaż, wypożyczalni sprzętu pływającego). Pierwszy etap to wskazanie kąpielisk w aktualizowanym obecnie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Murowana Goślina. Kolejny etap to opracowanie ewentualnej koncepcji zagospodarowania terenów przewidzianych pod kąpielisko w Kamińsku. W dalszej kolejności można rozważyć następne kąpieliska na terenie gminy.

Czas realizacji: 2009-2020

Koszt:

Realizacja powyższych zadań powinna być finansowana ze środków prywatnych np. w ramach modelu partnerstwa publiczno – prywatnego. W sytuacji braku możliwości pozyskania partnera należałoby rozważyć możliwość finansowania zadania ze środków innych niż budżet gminy.

Projekt 3.2.6 - Budowa przystani kajakowej

Powstanie pływalni w Murowanej Goślinie uzupełni bazę sportową, w skład której wchodzi Stadion Miejski i hala sportowa.

Inwestycja powstanie ze środków własnych gminy.

Planuje się zlokalizowanie jej w pobliżu hali sportowej, jednak do realizacji tego zadania konieczne będzie pozyskanie gruntu.

Pływalnia kilkutorowa z niezbędnym zapleczem dopełniłaby program sportowy zaplanowany w obrębie hali (odnowa biologiczna, fitness, siłownia, mała gastronomia), a obsługiwana byłaby przez ten sam kompleks parkingowy i dojazd.

Planuje się realizację inwestycji po 2015 roku, a jej koszt szacowany jest na około 11 mln złotych.

PROGRAM 3.3 - KULTURA

Ważnym nurtem życia lokalnej społeczności jest życie kulturalne. Istotnym jest, aby mieszkańcy gminy Murowana Goślina mieli okazję korzystania z twórczości światowej, narodowej, regionalnej, a także aby poznawali dorobek lokalny. Istotne jest to, aby nie tyle korzystać z kultury, ale ją współtworzyć i współprzeżywać. Za najważniejsze należy uznać wszelkie przejawy aktywności mieszkańców. Do animowania działań w obszarze „Kultura” powołane są głównie instytucje kultury: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji oraz Biblioteki Publicznej. Na szczególne podkreślenie zasługuje aktywność mieszkańców i to indywidualna i związana z działalnością stowarzyszeń (np. Komitet Partnerski Ziemi Goślińskiej, Stowarzyszenie Przyjaciół Rakowni), a także zespołów artystycznych. Ważnymi uczestnikami lokalnego życia kulturalnego są parafie i szkoły.

Projekt 3.3.1 - Organizacja widowiska o dziejach Murowanej Gośliny z zaangażowaniem mieszkańców**Cele:**

1. Upowszechnienie wiedzy o historii miasta
2. Włączenie do realizacji jak największej liczby mieszkańców
3. Atrakcyjna forma widowiska przyciągająca dużą liczbę widzów

Odpowiedzialny: MGOKiR**Opis:**

Widowisko ma nawiązywać do patrona parafii św. Jakuba i wybranych wątków z historii miasta. Co roku ma być rozbudowywane o nowe elementy i przybierać coraz bardziej masowy charakter, jeśli chodzi o udział mieszkańców.

Każdego roku, mimo iż powtarzane (przy założeniu rozbudowywania o kolejne elementy scenariusza, efekty świetlne, dźwiękowe, pirotechniczne, scenografii i kostiumów) powinno być swego rodzaju oczywistym obrzędem, na którym pojawiają się i w którym uczestniczą mieszkańcy całej Gminy Murowana Goślina.

W momencie gdy zaangażowane są w produkcję duże środki techniczne, można przyjąć, że widowisko nabierze rangi imprezy szeroko znanej.

Ostateczny kształt widowiska powinno osiągnąć w 2020 roku.

Na przestrzeni najbliższych lat należy zadbać o zaplecze techniczne przedstawienia, które wykorzystywane było by już przed rokiem 2020.

W 2008 r. widowisko powinno bazować na ostatecznie skonstruowanym scenariuszu, wybierając tylko z niego poszczególne fragmenty możliwe do zrealizowania na bieżąco i rozbudowywać je, dokładając coraz obszerniejsze fragmenty scenariusza do roku 2020.

Czas realizacji: 2008-2020**Koszt:** 402.000,00 zł**Projekt 3.3.2 - Międzynarodowy Festiwal Chóralny****Cel:**

1. Popularyzacja muzyki chóralnej.
2. Uczczenie pamięci przyjaciela chórów ks. Edmunda Szymańskiego.
3. Nawiązywanie kontaktów i wymiana doświadczeń.
4. Promocja gminy Murowana Goślina w Polsce i na świecie.

Odpowiedzialny: MGOKiR**Opis działania:**

Inicjatorką organizacji Międzynarodowego Festiwalu Chóralnego im. ks. Edmunda Szymańskiego jest prof. Elżbieta Wtorkowska.

Ksiądz Edmund Szymański był długoletnim proboszczem parafii pw. św. Jakuba w Murowanej Goślinie, a także wielkim przyjacielem muzyki chóralnej. W tej dziedzinie pracę ks. Szymańskiego można podzielić na kilka równoległych płaszczyzn:

- organizatora koncertów chórów i orkiestr zarówno z Polski jak i spoza granic w kościele pw. św. Jakuba,

- organizatora koncertów chórów „Vocantes” i „Canzona” w kościele pw. św. Jakuba
- organizatora koncertów chóru „Vocantes” poza kościołem parafialnym,
- organizatora koncertów chóru „Canzona” poza Murowaną Gośliną,
- organizatora, uczestnika i tłumacza podczas tournée zagranicznych chóru „Canzona”

Ksiądz kanonik Edmund Szymański przez wiele lat był niestrudżonym animatorem życia muzycznego w Murowanej Goślinie. Był to człowiek bezpośredni, autentyczny i szczerzy. Idea utworzenia imprezy artystycznej o wymiarze międzynarodowym, która będzie nosić imię ks. Szymańskiego jest godna realizacji. Pozwoli to przypomnieć i przybliżyć postać zacnego Gośliniaka, Poznaniaka i Polaka.

Celem Międzynarodowego Festiwalu Chóralnego jest także popularyzacja muzyki chóralnej i promocja gminy Murowana Goślina w Polsce i świecie.

Podstawowe parametry.

W latach 2008-2010 odbędą się imprezy pn. festiwal. W każdej edycji weźmie udział 6 chórów: 2 zagraniczne, 2 z południowej bądź północnej Polski, 2 z bliższego regionu. Koszt organizacji festiwalu ok. 20.000. W kosztorysie uwzględniono tylko koszty pobytu chórów zagranicznych, natomiast chóry polskie zostaną przyjęte przez rodziny chórów „Canzona”

Od 2011 festiwal przerodzi się w formę konkursu. Planujemy, że w konkursach będzie brało udział ok. 10 chórów. Koszt zorganizowania konkursu ok. 30.000 zł.

Uzasadnienie

Zorganizowanie imprezy chóralnej na wysokim poziomie to zawsze prestiż dla miejscowości, w której się odbywa. Od wielu lat mówiono, że „Murowana Goślina chórami stoi”, działają u nas: Chór Mieszany „Vocantes”, Chór Dziewczęcy „Canzona”, Chór Żeński „Canzona Absolwent”, Chór Gimnazjum nr 2. Teraz będą mogli u siebie skonfrontować swoje umiejętności z innymi chórmi. Nadanie imprezie międzynarodowej imienia ks. Edmunda Szymańskiego, który był wielkim przyjacielem chórów to godne uczczenie jego pamięci.

Zorganizowanie takiej imprezy to dla Murowanej Gośliny olbrzymia promocja, nasze miasto stanie się znane w Polsce i za granicą, coraz więcej ludzi będzie znało „adres marzeń”, pod którym także śpiewają.

Czas realizacji: 2008-2020

Koszt: 360.000 zł

Projekt 3.3.3 - Odrodzenie i ochrona oryginalnej tradycyjnej muzyki Ziemi Goślińskiej w oparciu o repertuar wybitnego twórcy ludowego Stanisława Czarneckiego

Cel:

- ochrona dziedzictwa kulturowego
- popularyzacja oryginalnego repertuaru ludowego
- przygotowanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze
- stwarzanie na poziomie lokalnym warunków do rozwijania aktywności twórczej
- odniesienie atrakcyjności miasta i gminy poprzez ofertę ciekawych imprez kulturalnych – koncerty

Opis:

Zadanie polega na ochronie rodzimego dziedzictwa kulturowego i zbudowanie w oparciu o nie specyfiki regionalnej Ziemi Goślińskiej.

Stanisław Czarnecki urodzony w 1896 roku w Uchorowie to wybitny artysta ludowy, którego nagrania dokonane w latach 50-tych znajdują się Archiwum Instytutu Sztuki PAN w Warszawie. Część nagrań znalazła się na płycie wydanej z okazji 750-lecia Poznania (2003 r.)

Działania podstawowe:

1. Wydanie twórczości Stanisława Czarneckiego w postaci materiałów nutowych uzupełnionych tabulaturą flażoletową oraz propozycją współczesnej harmonii funkcyjnej.
2. Zapoznanie wszystkich uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych Gminy Murowana Goślina z twórczością Stanisława Czarneckiego poprzez prelekcje i prezentacje.
3. Doświadczanie przez dzieci i młodzież radości zawartej w muzyce goślińskiej przez: grę melodii na flażoletach oraz śpiew i taniec.
4. Przygotowanie utworów z repertuaru Stanisława Czarneckiego przez Zespół Folklorystyczny „Goślinianie”.
5. Zapoznanie wszystkich zespołów artystycznych działających na terenie gminy z propozycjami repertuaru regionalnego.
6. Organizacja Międzynarodowych Warsztatów Flażoletowych w Białężynie
 1. (w sierpniu każdego roku)
7. Przygotowanie dorocznego koncertu „Stanisław Czarnecki In Memoriam”
 2. (co roku w październiku)
8. Utworzenie nowoczesnego, młodzieżowego zespołu folkowego wykonującego muzykę szczególnie w oparciu o repertuar regionalny.
9. Nadanie jesiennym spotkaniom flażoletowym z muzyką wielkopolską: „Pyrkosz Gośliński” i „Folkowa Jesień” specyficznego goślińskiego kolorytu poprzez uwypuklenie i szczególną prezentację twórczości Stanisława Czarneckiego.
10. Przygotowanie i wydanie publikacji – krytycznego opracowania repertuaru Stanisława Czarneckiego.

Czas realizacji: 2008-2020

Koszt: 568.000 zł

CEL IV: ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ GMINY – SKUTECZNE WYKORZYSTANIE MIEJSCOWEGO POTENCJAŁU

PROGRAM 4.1 - ROZWÓJ MIASTA

Projekt 4.1.1 - Odnowa miasta

Cel:

Zmiana wizerunku miasta, wprowadzenie nowej jakości życia w mieście, w szczególności poprzez podniesienie atrakcyjności Śródmieścia w ramach rewitalizacji miasta Murowana Goślina i terenów przyległych.

Odpowiedzialne:

- Jednostka Przygotowania Projektu „Rewitalizacja miasta”,

Współpraca:

- Biuro Planowania Przestrzennego UMiG
- Referat Inwestycji UMiG
- Referat Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UMiG
- Referat Gospodarki Nieruchomościami Rolnictwa i Leśnictwa UMiG.

Opis działań:

- Przeprowadzenie głębokiej rewitalizacji miasta ze szczególnym naciskiem na tereny śródmieścia, a także jeziora Raduszyn wraz z otoczeniem oraz Przebędowa.
- realizacja dokumentów:
 - Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy,
 - Planu miejscowego dla miasta Murowana Goślina i okolic,
 - Programu opieki nad zabytkami na lata 2008-2011.

Środki przeznaczone z budżetu Gminy.

Szczegółowe działania zostały określone w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla miasta Murowana Goślina uchwalonym przez Radę Miejską – Uchwała nr XXXVII/400/2006 z dnia 26 czerwca 2006 r.). Obecnie niezbędna jest aktualizacja. Program Rewitalizacji jest przewidziany do realizacji w latach 2007-2020.

Projekt 4.1.2 – Budowa ulicy Raduszyńskiej wraz z mostem

Cel: Usprawnienie ruchu komunikacyjnego na terenie gminy Murowana Goślina pomiędzy drogą powiatową w ul. Mściszewskiej a drogą powiatową w Bolechowie.

Odpowiedzialny za realizację: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Referat Inwestycji.

Opis działania: Przebudowa drogi o długości 1700 metrów, w tym utwardzenie drogi na odcinku 380 metrów. Budowa mostu wraz z urządzeniem piętrzącym. Budowa chodników i ścieżek pieszo-rowerowych po obu stronach drogi.

Okres realizacji: planowany 2008 - 2010 roku.

Koszt realizacji: planowany 8,3 mln zł

CEL V: WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI – WZROST ATRAKCYJNOŚCI GMINY

PROGRAM 5.1 - INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI / TECHNOLOGICZNY

Cel:

Celem realizacji niniejszego projektu jest stworzenie Goślińskiej Strefy Przemysłowej, funkcjonującej w formie inkubatora technologicznego (Goślińskiego Inkubatora Przedsiębiorców), jako wyodrębnionej organizacyjnie, budżetowo i lokalowo jednostki (która zapewni początkującym przedsiębiorcom z sektora MSP pomoc w uruchomieniu i prowadzeniu firmy, wraz z możliwością poszerzenia do parku przemysłowego).

Odpowiedzialny za realizację:

Za realizację niniejszego projektu odpowiedzialne będzie w pierwszym okresie (do momentu uruchomienia inkubatora) Biuro Komunikacji Społecznej i Funduszy Europejskich UMiG, zaś następnie jednostka zarządzająca inkubatorem i strefą.

Opis działania:

Dokumentacja, która wykonana zostanie w 2007 i 2008 roku, złożona z następujących części: Studium Wykonalności, Raportu Oddziaływania na Środowisko, Biznes Planu, będzie zbiorem wzajemnie dopełniających się opracowań. Zawierać będzie wszelkie informacje na temat praktycznej organizacji GSP.

Dokumenty mają być praktycznymi przewodnikami i planami pozwalającymi na rozpoczęcie działalności GSP na etapie wyboru lokalizacji nieruchomości, a także mają precyzyjnie zdefiniować czy inwestycja jest sensowna, opłacalna i ekonomicznie oraz społecznie uzasadniona oraz pod jakimi warunkami.

Komitet Partnerski Ziemi Goślińskiej, jako organizacja współpracująca przy stworzeniu dokumentacji, ogłosi przetarg na wykonanie pełnej dokumentacji i wszystkich jej części zgodnie z wymaganiami ustawowymi.

Uzasadnienie:

Przyczyną realizacji niniejszego projektu jest potrzeba stworzenia kompletnej dokumentacji Goślińskiej Strefy Przemysłowej, działającej w formule inkubatora technologicznego, wraz z możliwością poszerzenia o park przemysłowy. Dokumentacja zawierająca wszystkie elementy stanie się podstawą do utworzenia GSP - jako przedsięwzięcia inwestycyjnego. Faza analityczno-diagnostyczna i planistyczna (konceptyjna) jest pierwszym i kluczowym etapem, który umożliwi powołanie GSP. Gmina nie dysponuje dostatecznymi środkami finansowymi do stworzenia dokumentacji w szerokim i koniecznym zakresie. GSP będzie przedsięwzięciem kosztownym, co tym bardziej uzasadnia szerokość zakresu opracowań. Wyeliminowanie wszelakich możliwych zagrożeń na etapie planowania jest działaniem koniecznym, mogącym ostatecznie przełożyć się na optymalizację przedsięwzięcia, lepszą funkcjonalność i efektywność kosztową.

W ramach niniejszego projektu GSP będzie prowadziła aktywną działalność w stosunku do przedsiębiorstw, polegającą na przekazywaniu gotowych, przetestowanych rozwiązań, a także pomagać będzie przedsiębiorstwom w prowadzeniu działalności poprzez możliwość lokalizacji w obiekcie GSP i dostarczeniu możliwie szerokiego zakresu usług doradczych i pozostałych niezbędnych.

Należy także podkreślić, iż przedsięwzięcie wpisze się w Wielkopolską Strategię Innowacji.

Koszt:

Koszt realizacji niniejszego projektu to 10.098.600 zł.

Czas realizacji:

2007-2015

PROGRAM 5.2 - STREFA AG PRZY POLNEJ**Projekt 5.2.1 - Modernizacja ulicy Polnej****Cel:**

Głównym celem planowanego przedsięwzięcia inwestycyjnego jest zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej gminy Murowana Goślina oraz wzmocnienie jej konkurencyjności regionalnej poprzez podniesienie poziomu wyposażenia infrastrukturalnego w zakresie infrastruktury drogowej.

Wśród celów szczegółowych projektu wymienić można:

- poprawę dostępności komunikacyjnej obszarów zmarginalizowanych, a co za tym idzie tworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej,
- uzyskanie efektywniejszego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska systemu dróg publicznych,
- wsparcie rozwoju sektora małych i średnich firm poprzez przystosowanie infrastruktury technicznej do rozwoju istniejących i powstawania nowych inicjatyw gospodarczych,
- ograniczenie uciążliwości komunikacyjnych, wynikających z nakładania się różnych funkcji dróg,
- poprawę bezpieczeństwa drogowego.

Odpowiedzialny za realizację: Realizacja zadania w zakresie przebudowy drogi jest po stronie Gminy natomiast w zakresie kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej po stronie „AQUANET” i Związku Międzygminnego „Puszcza Zielonka”.

Opis działania: Przebudowa drogi związana jest z podwyższeniem klasy i kategorii drogi. Zaprojektowano drogę klasy Z i kategorii KR3 na odcinku 1 800 mb. Na odcinku od ul. Rogozińskiej do ul. Wołodyjowskiego szerokość drogi wynosi 6 m natomiast na pozostałym odcinku do granicy miasta 7 m. W pasie drogowym zaprojektowano chodniki i ścieżki rowerowe, wymianę oświetlenia ulicznego oraz budowę kanalizacji deszczowej. Ponadto planuje się wybudowanie kanalizacji sanitarnej na całej długości inwestycji oraz sieć wodociągową na odcinku ok.1000 mb.

Prace polegają na przebudowie nawierzchni jezdni i chodników, remoncie przejazdu kolejowego, przebudowie oświetlenia ulicznego, budowie kanalizacji deszczowej, usunięciu kolizji telekomunikacyjnej oraz oznakowaniu pionowym.

Pierwszym etapem przedsięwzięcia inwestycyjnego jest przebudowa ulicy Polnej na odcinku 1,2 km wraz z budową wzdłuż niej chodników i ciągów pieszo-rowerowych.

Czas realizacji: W dłuższym horyzoncie czasowym, planowany termin realizacji robót od 2007 roku do 2014 roku.

Koszt: Całkowity koszt przebudowy ulicy Polnej w Murowanej Goślinie wraz z kanalizacją sanitarną i siecią wodociągową kształtuje się na poziomie ok. 19,9 mln zł.

Projekt 5.2.2. - Uzbrojenie terenu w media

Program 5.3 - TERENY AG PRZY OBWODNICY

Budowa obwodnicy Murowanej Gośliny od strony zachodniej miasta wyznaczy nowe tereny związane z aktywizacją gospodarczą. Zostaną wydzielone nowe strefy dla podmiotów usługowych i przemysłowych.

Projekt 5.3.1 - Wyznaczenie terenów pod inwestycje

W chwili obecnej gmina prowadzi szeroko zakrojoną politykę proinwestycyjną. Systematycznie wyznaczane są tereny, które zostają objęte taką polityką władz. Istotnym elementem jest tu przemyślana oferta inwestycyjna prezentująca gotowe rozwiązania dla osób poszukujących terenów pod różnego rodzaju inwestycje. Gotowe grunty z uregulowaną sytuacją własnościową, przygotowane pod względem infrastrukturalnym, położone w pobliżu planowanej obwodnicy miasta Murowana Goślina, są bowiem istotnym czynnikiem atrakcyjności danej jednostki samorządowej. Zasadniczym celem realizacji niniejszego projektu jest walka z bezrobociem w gminie. Wzrost liczby nowych inwestycji powinien także przełożyć się pozytywnie na dochody budżetu gminy, uzyskiwane zarówno z najbliższych podatków lokalnych, jak i udziałów samorządu w podatkach budżetu państwa: PIT oraz CIT.

Budowa obwodnicy Murowanej Gośliny od strony zachodniej miasta wyznaczy nowe tereny związane z aktywizacją gospodarczą.

Planowane są dwie strefy związane z działalnością gospodarczą:

- strefa AG Białęgi – Przebędowo,
- Strefa AG Szlachęcin – Mściszewo.

W ramach tych inwestycji planowana jest budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, kanalizacji deszczowej i dróg o długości ok. 1500 mb każdej z nich. Realizacja inwestycji od 2008 roku.

Projekt 5.3.2 - Wykonanie infrastruktury technicznej

Cel: Uzbrojenie terenów aktywizacji gospodarczej w infrastrukturę komunalną

Odpowiedzialny za realizację: Urząd Miasta i Gminy Murowana Goślina, Aquanet S.A. ENEA S.A.

Opis działania: Budowa obwodnicy Murowanej Gośliny od strony zachodniej miasta wyznaczy nowe tereny związane z aktywizacją gospodarczą. Zostaną wydzielone nowe strefy dla podmiotów usługowych i przemysłowych.

Planowane są dwie strefy związane z działalnością gospodarczą:

- strefa AG Białęgi – Przebędowo,
- strefa AG Szlachęcin – Mściszewo.

W ramach tych inwestycji planowana jest budowa:

- kanalizacji sanitarnej o długości 1500 mb,

- sieci wodociągowej o długości 1500 mb,
- dróg dojazdowe do obwodnicy z kanalizacją deszczową i oświetleniem o długości 1500 mb,
- stacje transformatorowe – 2 szt.,
- sieć średniego napięcia.

Okres realizacji: planowany po 2010 roku.

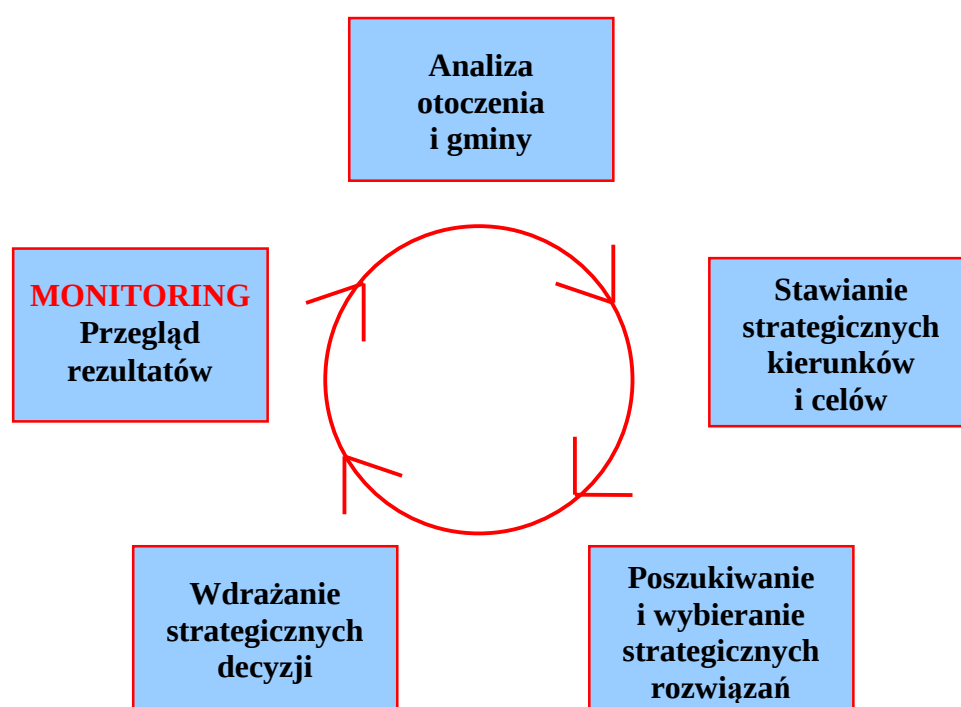
7 WDRAŻANIE I MONITOROWANIE STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MUROWANA GOŚLINA NA LATA 2007-2020

Wspólny wysiłek wielu osób, które przyczyniły się do opracowania *SRMiG MG* na następnych 14 lat zostanie zakończony sukcesem, jeżeli zaproponowane w niniejszym dokumencie projekty będą realizowane. Aby osiągnąć zakładane cele a także dokonywać niezbędnych korekt, konieczne jest systematyczne **monitorowanie wdrażania Strategii**.

7.1 Monitorowanie wdrażania Strategii Rozwoju Miasta I Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020

Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zaawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi celami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest nią także modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby osiągnąć zakładany cel w przyszłości. Istotnym elementem monitorowania jest wypracowanie technik zbierania informacji oraz opracowanie odpowiednich wskaźników, które będą odzwierciedlały efektywność prowadzonych działań.

Miejsce monitoringu w procesie zarządzania strategicznego

Źródło: W. Gaczek, J. Nowak: Mechanizm strategicznego rozwoju miasta jako mechanizm usprawniający zarządzanie, [w:] Domański R. (red.): Podstawy gospodarczej polityki miasta – studium Poznania, Biuletyn KPZK PAN, z. 181, Warszawa 1998, s. 456 (za: Business Strategy in Local Government, CIPFA, Londyn 1995).

Zasady monitorowania

Ustalono, że monitorowanie, by stać się skutecznym narzędziem w procesie wdrażania Strategii rozwoju powinno charakteryzować się stałymi zasadami. Są to:

Wiarygodność

Informacja musi być bardzo wiarygodna i musi opierać się na niepodważalnych danych. Niedokładne dane systemu monitorowania mogą spowodować podjęcie niewłaściwych działań korygujących.

Aktualność

Informacje muszą być zbierane, przekazywane i oceniane w sposób ciągły, umożliwiające podjęcie na czas działań korygujących oraz niezbędnych zmian w momencie aktualizacji Strategii.

Obiektywność

Monitorowanie prowadzone w oparciu o analizę wskaźników porównawczych daje możliwość prowadzenia obiektywnej oceny nie zakłóconej subiektywizmem, wynikającym z przywiązania do własnych pomysłów.

Skupienie się na strategicznych punktach

Monitorowanie koncentrować się będzie na dziedzinach, w których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia największych odchyleń, mogących wywoływać zahamowania w realizacji projektu lub jego zatrzymanie.

Realizm

Monitorowanie musi być zgodne z realiami projektu. Wdrażający strategię powinien dostrzegać przede wszystkim te elementy procesu, które świadczą o wydajności i jakości dostarczanych produktów.

Koordinacja informacji

Monitorowanie musi być skoordynowane z tokiem pracy tak, aby nie wpływało ono na jej zahamowanie, ani też nie przeszkadzało w realizacji podejmowanych działań. Monitorowanie każdego z etapów projektu powinno wpływać na powodzenie całego projektu. Oceny cząstkowe, których dokonuje się po realizacji każdego etapu, powinny być znane członkom zespołu wdrażającego (sterującego). W przypadku ujawnienia uchybień, należy podjąć działania, których celem będzie naprawienie błędów oraz zapobieżenie powstaniu podobnych sytuacji w przyszłości. Informacje płynące z prowadzonego monitoringu powinny docierać do wszystkich członków zespołu w taki sposób, by umożliwić im właściwe podejmowanie decyzji dotyczących realizacji projektu.

Elastyczność monitorowania

Mechanizm i sam proces monitorowania musi być na tyle elastyczny, aby mógł szybko reagować na zachodzące zmiany. Również w przypadku dokonywania zmian i korekt projektu należy dbać o to, aby modyfikować system oceny w sposób dostosowany do zmieniających się oczekiwań w późniejszych etapach projektu.

Normatywność i operacyjność monitorowania

Skuteczny system monitorowania w przypadku wykrycia uchybień i odchyleń od przyjętych norm powinien wskazywać, jakie należy podjąć działania korygujące. W sposobie raportowania powinno być zastrzeżone, jakie działania należy podjąć

w przypadku, kiedy zakładane w projekcie rezultaty nie zostają osiągnięte bądź ich jakość budzić będzie wątpliwość. W każdym projekcie należy wskazać, jakie działanie może podjąć odbiorca projektu, aby wyrównać dysproporcje i doprowadzić do realizacji założonego celu.

W procesie monitorowania Strategii rozwoju przewidziano następujące fazy:

Ocenę wstępną

Rozpoczęcie każdego projektu i wchodzących w jego skład zadań poprzedzone zostanie ustaleniem wszelkich parametrów ilościowych i jakościowych (wskaźniki określające wyniki realizowanych zadań). Zostaną również wyraźnie określone etapy częściowej realizacji poszczególnych zadań (termin rozpoczęcia i zakończenia). Przyjęte raz parametry powinny być stosowane przez cały czas realizacji programów i projektów.

Monitoring sterujący

Dotyczy całego okresu wdrażania projektu. Zadaniem prowadzonego monitorowania będzie wykrycie wszelkich odchyłeń, jakie mają miejsce w trakcie realizacji projektu. Dla skutecznej realizacji monitoringu sterującego powinien zostać wyłoniony zespół składający się z radnych oraz przedstawicieli administracji samorządowej. Celem działania zespołu będzie stały nadzór nad dotrzymaniem terminów realizacji zadań częściowych oraz ocena rezultatów wdrażania SRMiG MG wraz z rekomendowaniem władzom samorządowym niezbędnych działań modyfikujących.

Kontrolę końcową - ewaluację efektów.

Ocena końcowa powinna określić, na ile zakładane w *Strategii Rozwoju* cele zostały osiągnięte oraz ustalić przyczyny wszelkich odchyłeń w realizacji. Ewaluacja posłuży za podstawę sprawdzenia, czy planowane efekty są zgodne z przyjętymi celami i ich miarami. W trakcie ewaluacji zostanie również dokonana analiza podejmowanych działań korygujących. Wnioski z ewaluacji zostaną wykorzystane w trakcie realizacji kolejnych, podobnych projektów w przyszłości. Są one również kluczowe dla prawidłowego planowania kolejnych edycji *Strategii*.

Narzędzia służące zbieraniu informacji zaproponowane w czasie opracowania Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina

Zapewnienie informacji zwrotnej jest jednym z kluczowych elementów zapewniających efektywne wdrażanie *Strategii*. Również systematyczne zbieranie danych i gromadzenie ich w istniejących bazach danych jest elementem ułatwiającym późniejsze prace zespołu monitorującego.

Miary wykonania projektów

Dla realizacji celu nadrzędnego zaproponowano odpowiednie miary wykonania. Pozwolą one w przyszłości ocenić stopień zaawansowania realizacji *Strategii* oraz sukces jej realizacji. Pomiar osiąganych wyników pozwala odróżnić powodzenie od porażki. Wyniki zapisane w postaci wskaźników czy bezwzględnych informacji statystycznych mają także ważne znaczenie w procesie uzyskiwania poparcia społecznego dla prowadzonych zmian czy świadczenia usług. Dają one czytelny i jednoznaczny obraz sytuacji. Należy jednak pamiętać, że muszą być one

interpretowane łącznie. Pojedynczy wskaźnik czy liczba może dawać mylne, zbyt optymistyczne lub zbyt pesymistyczne wrażenie o stopniu zaawansowania wdrażania *Strategii*. Analiza wartości poszczególnych wskaźników pozwala ocenić, na ile podejmowane działania zgodne są z zakładanymi celami. Zaproponowane miary umożliwiają bezstronną ocenę osiągniętych efektów.

Poniżej przedstawiono wskaźniki, jakie zostały przyjęte dla procesu monitorowania realizacji *Strategii*:

[illegible][illegible]

WSKAŹNIKI FINANSÓW GMINY

	DANE							PROGNOZA													
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
POWIERZCHNIA OPODATKOWANA W TYS. M2	-	-	277,4	289,7	301,3	312,8	324,7	338,6	353,6	368,6	383,6	398,6	413,6	428,6	443,6	458,6	473,6	488,6	503,6	518,6	533,6
WARTOŚĆ PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI (TYS. ZŁ)	-	-	135,9	147,7	156,7	168,9	181,8	193	208	223	238	258	278	298	318	338	363	388	413	438	463
WARTOŚĆ UDZIAŁU W PODATKU DOCHODOWYM (PIT) W MLN ZŁ	-	-	2,92	2,95	4,11	4,97	5,97	6,98	7,77	8,77	9,77	10,77	11,77	12,77	13,77	14,77	15,77	16,77	17,77	18,77	19,77

7.2 Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020

Zapisane w *Strategii* zadania nie powinny być zatwierdzone raz na zawsze – raz w roku powinny być one przeglądane i ewentualnie korygowane, bądź uzupełniane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Równolegle z dokumentem *SRMiG MG* powinny być wprowadzane nowe projekty, wynikające z pojawiających się możliwości (na przykład pozyskania dodatkowych środków) bądź zgłaszanych potrzeb.

Wspomniano wcześniej, że wdrażaniem *Strategii* oraz monitorowaniem postępu prac zajmie się specjalny zespół powołany zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy. Efektem pracy zespołu monitorującego mają być coroczne sprawozdania o stopniu realizacji celów i ewentualne wskazania do aktualizacji *Strategii*. W przypadku nie osiągnięcia założonych parametrów jakościowych i ilościowych (pożądanych zmian), ich korekta stanie się przedmiotem odpowiednich uchwał Rady Miejskiej.

W celu regularnego monitoringu wdrażania *Strategii* wskazane jest powołanie specjalnego **zespołu ds. wdrażania/monitorowania Strategii**. W skład takiego zespołu powinien wchodzić Zarząd Miasta i Gminy (czyli burmistrz, zastępca burmistrza, skarbnik i sekretarz), koordynator przygotowania i realizacji *Strategii* oraz pracownicy merytoryczni Urzędu, odpowiedzialni za realizację poszczególnych celów strategii:

- cel nadrzędny – kierownik Referatu Gospodarki Komunalnej,
- cel I – kierownik Referatu Inwestycji,
- cel II – zastępca burmistrza,
- cel III – główny specjalista (kierownik) Biura Komunikacji Społecznej i Funduszy Europejskich,
- cel IV - główny specjalista (kierownik) Biura Planowania Przestrzennego,
- cel V – specjalista ds. środków pomocowych i obsługi inwestorów.

Dla sprawnego funkcjonowania takiego zespołu, najważniejsze są następujące elementy:

- sprawny kierownik zespołu, odpowiedzialny za organizację i podział pracy,
- dobra komunikacja i współpraca wewnątrz zespołu oraz członków zespołu z pracownikami Urzędu,
- cykliczność spotkań zespołu,

wypracowane standardy oceny i raportowania wyników oceny.

Przyjęcie powyższych propozycji pozwoli na zapewnienie skutecznej realizacji określonych celów strategicznych w całym okresie realizacji strategii.

Raport o stanie gminy należy aktualizować raz na rok, zaś zapisy *Strategii* raz na trzy lata, chyba że wystąpią przyczyny powodujące konieczność częstszej aktualizacji.

7.3 Public Relations Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020

Public relations (PR) to wyrażenie przejęte z języka angielskiego, które oznacza planowe, umiędzynarodowione, komunikowanie się, w celu wywarcia określonego wpływu na grupy

społeczne². W przypadku gminy, która uchwaliła ważny dla całej społeczności dokument, trzeba przyjąć, że osiągnięcie „określonego wpływu” oznacza pozyskanie zrozumienia i poparcie mieszkańców dla realizacji celów *Strategii* poprzez zaplanowane, szerokie rozpowszechnienie informacji o potrzebie posiadania takiego dokumentu oraz płynących z tego faktu korzyściach.

Władze Murowanej Gośliny planują wydrukowanie przystępnego graficznie i napisanego łatwym językiem „streszczenia” *SRMiG MG*, które zostanie przekazane do wszystkich gospodarstw domowych (jako ulotka dołączona do *Biuletynu Samorządowego*) oraz upowszechnienia tego dokumentu w trakcie spotkań z mieszkańcami i poprzez dostępne media (lokalne oraz regionalne). Planowane jest także umieszczenie szerszego materiału, dotyczącego nowej *Strategii* w jednym z pism regionalnych oraz audycji w telewizji lokalnej. Ponadto *Strategia* w formie elektronicznej będzie dostępna na stronie www gminy, a także na nośnikach elektronicznych oraz w formie papierowej w Biurze Komunikacji Społecznej i Funduszy Europejskich UMiG, Punkcie Obsługi Interesanta UMiG oraz w sekretariacie burmistrza. Ponadto wersje elektroniczne *Strategii* zostaną przekazane radnym, sołtysom, przewodniczącym osiedli samorządowych, a także bibliotece, szkołom i innym lokalnym instytucjom.

Władze gminy mają nadzieję, że upowszechnienie wśród mieszkańców *Strategii* rozwoju stanie się okazją do publicznej dyskusji, która wytworzy potrzebną presję społeczną, niezbędną do realizacji zaplanowanych strategicznych celów i projektów operacyjnych.

7.4 Zagrożenia związane z wdrażaniem *Strategii* Rozwoju Miasta i Gminy Murowana Goślina na lata 2007-2020

Zaproponowane w *SRMiG MG* projekty zostały określone w czasie i zakresie merytorycznym zgodnie z dostępnymi aktualnie danymi. Większość informacji na temat kosztów danego projektu nie jest jednak dokładnych, są to kwoty przybliżone, pokazujące tylko przewidywany koszt projektu w stosunku do możliwości finansowych samorządu. *Strategia* rozwoju w swoim zarysie pokazuje w ten sposób wagę finansową poszczególnych projektów w stosunku do innych, również ważnych dla społeczności przedsięwzięć. Dlatego należy pamiętać, iż koszty realizacji projektu zapisane w niniejszym dokumencie nie mogą być podstawą do oceny jakości zarządzania zasobami finansowymi gminy w jakimkolwiek ujęciu. Całość kosztów związanych z realizacją *Strategii* Rozwoju nie jest możliwa do określenia. Składają się na nią także budżety innych jednostek, fundusze zewnętrzne i praca osób zaangażowanych w rozwój gminy.

Następnym ważnym elementem jest zakres rzeczowy projektów. Na etapie planowania *Strategii* rozwoju nie da się przewidzieć ani okoliczności sprzyjających realizacji danego zamierzenia, ani przeszkód (finansowych, organizacyjnych i formalnych), które utrudnią lub uniemożliwią prawidłowe jego wdrożenie. Dlatego wszystkie projekty należy traktować bardziej jako otwarte pomysły, które powinny być modyfikowane i zmieniane w oparciu o zmieniające się okoliczności, niż jako zamknięte przedsięwzięcia. W wielu sytuacjach zadania projektowe są tak duże, że po odpowiedniej adaptacji mogą zacząć funkcjonować jako samodzielne projekty, co powinno zostać uwzględnione przy kolejnej aktualizacji tego dokumentu.

² B. Rozwadowska: Public relations. Teoria, praktyka, perspektywy. Wydawnictwo Studio EMKA, Warszawa

8 KARTY PROJEKTÓW